

*Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των
Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης
των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027*

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο παρών οδηγός συντάχθηκε με την υποστήριξη της **Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ)** στο πλαίσιο της Εντολής Καθηκόντων (Task Order AA 010902 – MDI PASSA) της Συμφωνίας Υπηρεσιών Συμβουλευτικής Υποστήριξης Έργου (**Project Advisory Support Service Agreement - PASSA**) για τον τομέα των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων.

Περιεχόμενα.

Περιεχόμενα.....	i
1 Προοίμιο – Σκοπιμότητα.....	1
2 Εξειδίκευση Λειτουργιών Ομάδων Υποστήριξης Διακυβέρνησης ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ	5
2.1 Λειτουργίες Τοπικών Ομάδων Υποστήριξης :	7
I. Συντονισμός του Σχεδιασμού της Στρατηγικής και της Διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία.....	8
II. Διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης για την Ωρίμανση και Υλοποίηση των έργων της Στρατηγικής.....	10
III. Παρακολούθηση της Πορείας Ωρίμανσης και Υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής και επίλυση προβλημάτων.....	11
IV. Προτάσεις ενεργειών ωρίμανσης και επίστευσης της Στρατηγικής.....	14
V. Οδικός Χάρτης υλοποίησης έργων.....	14
VI. Σχέση Τοπικής Ομάδας και Χωρικού Φορέα	17
2.2 Λειτουργίες Ομάδας σε Περιφερειακό Επίπεδο (Περιφερειακή Ομάδα):.....	18
I. Συντονισμός του Σχεδιασμού και της Διαβούλευσης:.....	18
II. Παρακολούθηση της υλοποίησης και διαμόρφωση προτάσεων από τις Περιφερειακές Ομάδες.....	19
III. Παρακολούθηση των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των Στρατηγικών σε επίπεδο Περιφέρειας.....	21
IV. Ενημέρωση της ΕΥΔ και της ΕΥΣΠΕΠ.....	23
3 Συνεργασία μεταξύ Περιφερειακής και Τοπικής Ομάδας	24
4 Στελέχωση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης και καθήκοντα των μελών της....	26
I. Σύνθεση Ομάδων.....	27
II. Διοικητική Ενδυνάμωση Φορέων Σχεδιασμού και Υλοποίησης ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ	29
III. Τεχνική Βοήθεια (ΤΒ), Ενδυνάμωση της Διοικητικής Ικανότητας (ΕΔΙ) και Εμπειρογνώμονες Τοπικών Ομάδων.....	30
IV. Μηχανισμοί Τεχνικής Βοήθειας.....	31
5 Δείκτες Παρακολούθησης Προόδου.....	34
6 Βιβλιογραφία.....	39
Παραρτήματα I, II, III	

Συντομογραφίες.

JRC	Joint Research Centre
PASSA	Project Advisory Service Support Agreement
BAA	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
ΔΑ / ΕΥΔ	Διαχειριστική Αρχή / Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
ΔΠΥ	Δείκτες Παρακολούθησης Υλοποίησης
ΕΑΣ	Εθνική Αρχή Συντονισμού
ΕΔΙ	Ενδυνάμωση Διοικητικής Ικανότητας
ΕΕΤΑΑ	Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο +
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΘΑΥ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΘΥΠΣ	Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων
ΕΥΣΠεΠ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιφερειακών Προγραμμάτων
ΕΦΔ	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
ΚΚΔ	Κανονισμός Κοινών Διατάξεων 1060/2021
ΛτΠ	Λογική της Παρέμβασης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΟΤΔ	Ομάδα Τοπικής Δράσης
ΟΧΕ	Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη
ΠΑΑ	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
ΣΠ #	Στόχος Πολιτικής (νούμερο)
ΤΑΠΤοΚ	Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων
ΤΒ	Τεχνική Βοήθεια
ΤΒΥΔ	Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων

1 Προοίμιο – Σκοπιμότητα

Τα εργαλεία της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) και της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) έχουν προστεθεί από την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 στην ατζέντα της πολιτικής συνοχής της Ε.Ε., αναδεικνύοντας εκ νέου τη σημασία της τοποκεντρικής προσέγγισης στη χωρική ανάπτυξη και στη μείωση των ανισοτήτων. Η εφαρμογή, αλλά και η προστιθέμενη αξία τους, στηρίζεται στην αντιμετώπιση των σύνθετων προκλήσεων με στρατηγική στόχευση και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση. Για το λόγο αυτό κάθε ΟΧΕ και ΒΑΑ σχεδιάζεται και υλοποιείται ως ένα ενιαίο πλαίσιο δράσεων (Στρατηγικές) με σαφή Λογική της Παρέμβασης (ΛτΠ), με στοχευμένες δράσεις, εκροές και αποτελέσματα. Η έννοια της Στρατηγικής ωστόσο δεν εξαντλείται μόνο στη φάση του σχεδιασμού και της διαμόρφωσης ενός πλάνου δράσης, πρέπει να είναι συνεχής και ανατροφοδοτούμενη. Οφείλει να περιλάβει τη διακυβέρνηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, ως κρίσιμους μηχανισμούς για την αποτελεσματική εφαρμογή.

Μια αποτελεσματική χωρική διακυβέρνηση πρέπει να είναι δημοκρατική, διαφανής και χωρίς αποκλεισμούς, μακροπρόθεσμη και ολοκληρωμένη, πολυμερής και πολυεπίπεδη, εδαφική, ικανή και στο πνεύμα της ψηφιακής εποχής. Συνδέεται με τρεις κεντρικές συνιστώσες της διαδικασίας των ΟΧΕ, παρέχοντας προτάσεις για την αντιμετώπιση των κύριων συναφών ζητημάτων που διακυβεύονται.

Οι τρεις αυτές συνιστώσες είναι:

- **πολυεπίπεδη**, αναφερόμενη στο συντονισμό και την ευθυγράμμιση των δράσεων (παρεμβάσεων) μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης,
- **πολυμερής**, προσεγγίζει και περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς παράγοντες καθ' όλη τη διάρκεια των Στρατηγικών,
- **από τη βάση προς την κορυφή και συμμετοχική**, χρησιμοποιεί πρωτοβουλίες υπό την ηγεσία της κοινότητας για την ενθάρρυνση της συμμετοχής και της ανταπόκρισης των τοπικών φορέων.

Η ανάγκη συγκρότησης ειδικών ομάδων για τη διακυβέρνηση των Στρατηγικών αναδείχτηκε κατά την αποτίμηση της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων που ολοκληρώθηκε το 2014-2020 (Αστική Διαχείριση Α.Ε., 2020). Η αποτίμηση αυτή ανέδειξε ότι τα κενά στη διακυβέρνηση και τη συστηματοποίηση της εμπλοκής των τοπικών φορέων στις διαδικασίες σχεδιασμού και παρακολούθησης, δημιουργούν μεταξύ άλλων εμπόδια και επιβραδύνουν την υλοποίηση των έργων. Αποτέλεσμα αυτού είναι η χαμηλή απόδοση των Χωρικών Στρατηγικών στην Ελλάδα, η οποία σε πολύ λίγες περιπτώσεις κατόρθωσε να υλοποιηθεί ολοκληρωμένα και συνεκτικά κατά την 5^η Προγραμματική Περίοδο.

Οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στα Χωρικά Εργαλεία Φορέων Διακυβέρνησης για την περίοδο 2021-2027 και ο καταμερισμός τους αποτελούν μια εξέλιξη της εμπειρίας της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 και στηρίζονται στις κάτωθι διατάξεις του Κανονισμού

Κοινών Διατάξεων των Ταμείων (ΚΚΔ 1060/2021), όπως έχουν εξειδικευτεί από το Εθνικό Πλαίσιο (Ν.4914/2022):

- Άρθρα 28 - 34 του Καν 1060/21 Κανονισμού Κοινών Διατάξεων
- Άρθρα 3 , 9, 10 και 11 Κανονισμού 1058/21 για το ΕΤΠΑ/ΤΣ
- Προοίμιο (23) Κανονισμού 1057/21 για το ΕΚΤ+
- Άρθρο 4.2 Κανονισμού 1057/21 για το ΕΚΤ+
- ΕΣΠΑ 2021-2027
- Άρθρα 25-28 του Ν. 4914/22 για τη Διαχείριση του ΕΣΠΑ

Οι κυριότερες από τις αρμοδιότητες επιμερισμένες στα κύρια συμμετέχοντα μέρη που είναι οι Διαχειριστικές Αρχές και οι Χωρικοί Φορείς παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1. Αρμοδιότητες κύριων Φορέων Διακυβέρνησης ΟΧΕ και ΤΑΠΤοΚ (Pertoldi, 2022) – προσαρμογή.

Τύπος Φορέα	Στάδιο	Αρμοδιότητες υπό:	
		ΟΧΕ – ΟΧΕ/ΒΑΑ	ΤΑΠΤοΚ
Διαχειριστικές αρχές ή καθορισμένοι ενδιαίμεσοι φορείς (σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο)	Σχεδιασμός & προγρ/μός	<ul style="list-style-type: none"> - Επιλέγει τις χωρικές στρατηγικές και τις περιοχές εφαρμογής τους ή υποδεικνύει τις επιλέξιμες περιοχές και εξειδικεύει τη μέθοδο έγκρισης των εδαφικών στρατηγικών - Σχεδιάζει το πεδίο εφαρμογής των υποστηριζόμενων πράξεων - Αξιολογεί και εγκρίνει τις τοπικές χωρικές στρατηγικές - Οι ΔΑ συγκροτούν τις Περιφερειακές Ομάδες διακυβέρνησης και διασφαλίζουν την λειτουργία τους καθ' όλη την προγραμματική περίοδο. 	<ul style="list-style-type: none"> - Εξειδικεύει τις κατευθύνσεις και το κανονιστικό πλαίσιο για την επιλογή των ΟΤΔ και των στρατηγικών- Δημοσιεύει τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τις ΟΤΔ και τις στρατηγικές τους - Αξιολογεί τις τοπικές στρατηγικές και επιλέγει τις ΟΤΔ- Συστήνει ενιαία επιτροπή για την προκήρυξη εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την επιλογή των στρατηγικών στην περίπτωση πολυταμειακών ΤΑΠΤοΚ
	Εφαρμογή	<ul style="list-style-type: none"> - Καθορίζει τα κριτήρια και τη μεθοδολογία επιλογής των πράξεων - Εντάσσει πράξεις μετά από σύμφωνη γνώμη από τον χωρικό φορέα (σε περίπτωση που η στρατηγική δεν έχει εγκριθεί σε επίπεδο έργου) - Παρακολουθεί και μπορεί να προβαίνει σε αξιολόγηση σε επίπεδο στρατηγικής ή προγράμματος - Διενεργεί ελέγχους και εποπτεύει τους ΕΦΔ 	<ul style="list-style-type: none"> - Εγκρίνει τη στήριξη των πράξεων που επιλέγονται από την ΟΤΔ - Εποπτεύει, ελέγχει και παρακολουθεί τις ΟΤΔ - Μπορεί να προβαίνει σε παρακολούθηση και αξιολόγηση σε επίπεδο προγράμματος
Σχετικός Χωρικός Φορέας ή ΟΤΔ(ΤΑΠΤοΚ)	Σχεδιασμός & προγρ/μός	<ul style="list-style-type: none"> - Αναπτύσσει τη στρατηγική για το σύνολο της περιοχής παρέμβασης (μπορεί να βασιστεί σε υφιστάμενα στρατηγικά έγγραφα, μπορεί να χρησιμοποιήσει πόρους ΤΒ) - Συνεργάζεται με τη ΔΑ για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των πράξεων που θα υποστηριχθούν - Διασφαλίζει τη συμμετοχή των εταίρων (κατά 	<ul style="list-style-type: none"> - Καθορίζει την περιοχή και προσδιορίζει τις προκλήσεις της - Αναπτύσσει την τοπική στρατηγική - Καθορίζει τα κριτήρια και τις διαδικασίες για την επιλογή των έργων

Τύπος Φορέα	Στάδιο	Αρμοδιότητες υπό:	
		ΟΧΕ – ΟΧΕ/ΒΑΑ	ΤΑΠΤοΚ
		<p>το άρθρο 8 του ΚΚΔ 1060/2020) και διαμορφώνει το εταιρικό σχήμα</p> <p>- Ενδυναμώνει την πεποίθηση «ιδιοκτησίας» της στρατηγικής στους συμμετέχοντες και την τοπική κοινωνία και παρακινεί τους συμμετέχοντες</p>	
	Εφαρμογή	<p>- Συμμετέχει στην επιλογή έργων (σε περίπτωση που η στρατηγική δεν έχει εγκριθεί σε επίπεδο έργου) ή αναλαμβάνει ΕΦΔ στη περίπτωση που της ανατίθενται καθήκοντα διαχείρισης</p> <p>- Ενημερώνει και ενθαρρύνει τους δυνητικούς δικαιούχους έργων</p> <p>- Είναι δικαιούχος πράξεων συμπεριλαμβανομένης της Τ.Β./ Ε.Δ.Ι.</p> <p>- Παρακολουθεί τη στρατηγική και την πορεία των επιμέρους έργων και δύναται να προβαίνει σε αξιολόγηση σε επίπεδο στρατηγικής</p> <p>- Συγκροτεί την τοπική ομάδα σε επίπεδο στρατηγικής και διασφαλίζει τη λειτουργία της.</p> <p>- Προωθεί και δημοσιοποιεί τις δράσεις και τα αποτελέσματα.</p>	<p>- Ενθαρρύνει και υποστηρίζει δυνητικούς φορείς υλοποίησης έργων</p> <p>- Εκδίδει προσκλήσεις και επιλέγει διαδικασίες</p> <p>- Μπορεί να εκτελεί δικές της εργασίες</p> <p>- Παρακολουθεί και αξιολογεί σε επίπεδο στρατηγικής</p>

Για την υποστήριξη της διακυβέρνησης των Ολοκληρωμένων Στρατηγικών η Εγκύκλιος της ΕΥΣΣΑ υπ' αριθμ. 124143 – 21.12.2022 εισάγει τη δημιουργία υποστηρικτικών ομάδων σε αποκεντρωμένο επίπεδο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ενότητας 1.2 της Εγκυκλίου, η υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής θα διενεργείται σε Περιφερειακό και σε Τοπικό επίπεδο χωρικού φορέα, σύμφωνα με τις γενικές προβλέψεις που παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Α) Περιφερειακό Επίπεδο:

- Η Περιφερειακή Ομάδα Υποστήριξης συγκροτείται με ευθύνη της ΕΥΔ.
- Συντονίζει το σχεδιασμό και τη διαβούλευση των Στρατηγικών (ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ) σε επίπεδο Περιφέρειας.
- Παρακολουθεί τη συνολική υλοποίηση των Στρατηγικών και διαμορφώνει προτάσεις για επίλυση των προβλημάτων.
- Ενημερώνει την ΕΥΔ και την ΕΑΣ.

Β) Τοπικό επίπεδο χωρικού φορέα:

- Η Τοπική Ομάδα Υποστήριξης συγκροτείται με ευθύνη του αρμόδιου χωρικού φορέα της κάθε Στρατηγικής στο πλαίσιο της αντίστοιχης ΟΧΕ και ΟΧΕ-ΒΑΑ, (δηλαδή της Αστικής Αρχής ΒΑΑ ή του Επικεφαλής Δήμου ή της Περιφέρειας για ΟΧΕ).
- Συντονίζει το σχεδιασμό και τη διαβούλευση της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία.

- Διαμορφώνει το Σχέδιο Δράσης για την Ωρίμανση των έργων και την υλοποίηση της Στρατηγικής.
- Παρακολουθεί την πορεία ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής.
- Επιλύει προβλήματα κατά την πορεία υλοποίησης.
- Ενημερώνει την ΕΥΔ και την Περιφερειακή Ομάδα.

Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση των ΤΑΠΤοΚ του ΕΤΠΑ που υλοποιούνται μέσω ΟΤΔ δεν απαιτείται η σύσταση υποστηρικτικής (Τοπικής) Ομάδας.

Στόχος του παρόντος Οδηγού είναι η εξειδίκευση των παραπάνω προβλέψεων προκειμένου να γίνει αποτελεσματικότερη η εφαρμογή τους, χωρίς ωστόσο να επιβαρύνει υπέρμετρα με περαιτέρω διοικητικό φόρτο τις υφιστάμενες δομές διαχείρισης των προγραμμάτων και υλοποίησης των έργων.

Οι διαδικασίες που προτείνονται στοχεύουν σε μια κατά το δυνατόν ομοιόμορφη δομική προσέγγιση της διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στην καλύτερη λειτουργία των ομάδων διακυβέρνησης και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς όσον αφορά το συντονισμό, τη σύνθεση των παρεμβάσεων και την άθροιση των αποτελεσμάτων σε όλα τα επίπεδα του σχεδιασμού. Μέσα από τη λειτουργία των ομάδων επιδιώκεται μεταξύ άλλων η καταγραφή κοινών προβλημάτων, καλών πρακτικών καθώς και η μεταφορά τεχνογνωσίας σε εμπλεκόμενους φορείς ώστε να προσδιοριστούν καλύτερα οι ανάγκες σε τεχνική υποστήριξη και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, αλλά και να προαχθεί η δημόσια λογοδοσία.

Ωστόσο, διευκρινίζεται ότι σημαντικός παράγοντας που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την εφαρμογή των κατευθύνσεων του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής είναι η μοναδικότητα που χαρακτηρίζει κάθε Στρατηγική ΟΧΕ ή ΟΧΕ/ΒΑΑ, οι ιδιαιτερότητες της περιοχής εφαρμογής της και η υφιστάμενη ικανότητα των φορέων που την υποστηρίζουν.

Συνεπώς, ο Οδηγός δεν αποτελεί ένα δεσμευτικό πλαίσιο, αλλά ένα εργαλείο υποστήριξης που μπορεί να προσαρμοστεί στις εκάστοτε ικανότητες, ανάγκες, δυνατότητες των φορέων.

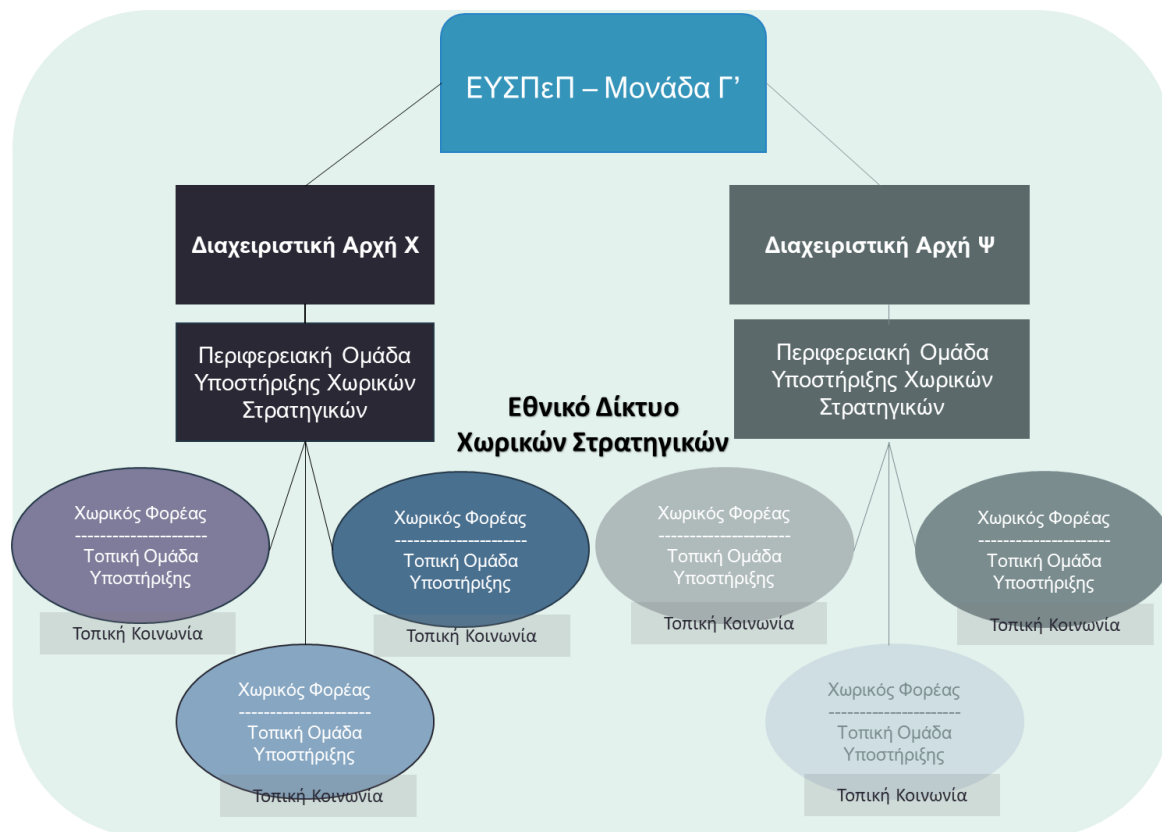
Ο παρών Οδηγός διαρθρώνεται στις κάτωθι ενότητες που αφορούν:

- Την εξειδίκευση των λειτουργιών που θα πρέπει να ασκούν οι Ομάδες Διακυβέρνησης των ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ σε Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο.
- Την πρόταση προτύπου για την Παρακολούθηση των Στρατηγικών και τη σύνθεση των αποτελεσμάτων τους σε Περιφερειακό Επίπεδο.
- Τις ρυθμίσεις για τη συνεργασία μεταξύ των Περιφερειακών και Τοπικών Ομάδων.
- Ειδικούς δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης των Χωρικών Στρατηγικών.
- Μεθοδολογία για την αναγνώριση των προβλημάτων υλοποίησης και των αναγκών για Τεχνική Βοήθεια και υποστήριξη της Διοικητικής Ικανότητας.

2 Εξειδίκευση Λειτουργιών Ομάδων Υποστήριξης Διακυβέρνησης ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ

Το πρότυπο διακυβέρνησης των Χωρικών Στρατηγικών που προτείνεται από την Εγκύκλιο μπορεί να αποτυπωθεί σχηματικά στο παρακάτω διάγραμμα.

Διάγραμμα 1: Δομή Διακυβέρνησης ΟΧΕ και ΟΧΕ /ΒΑΑ

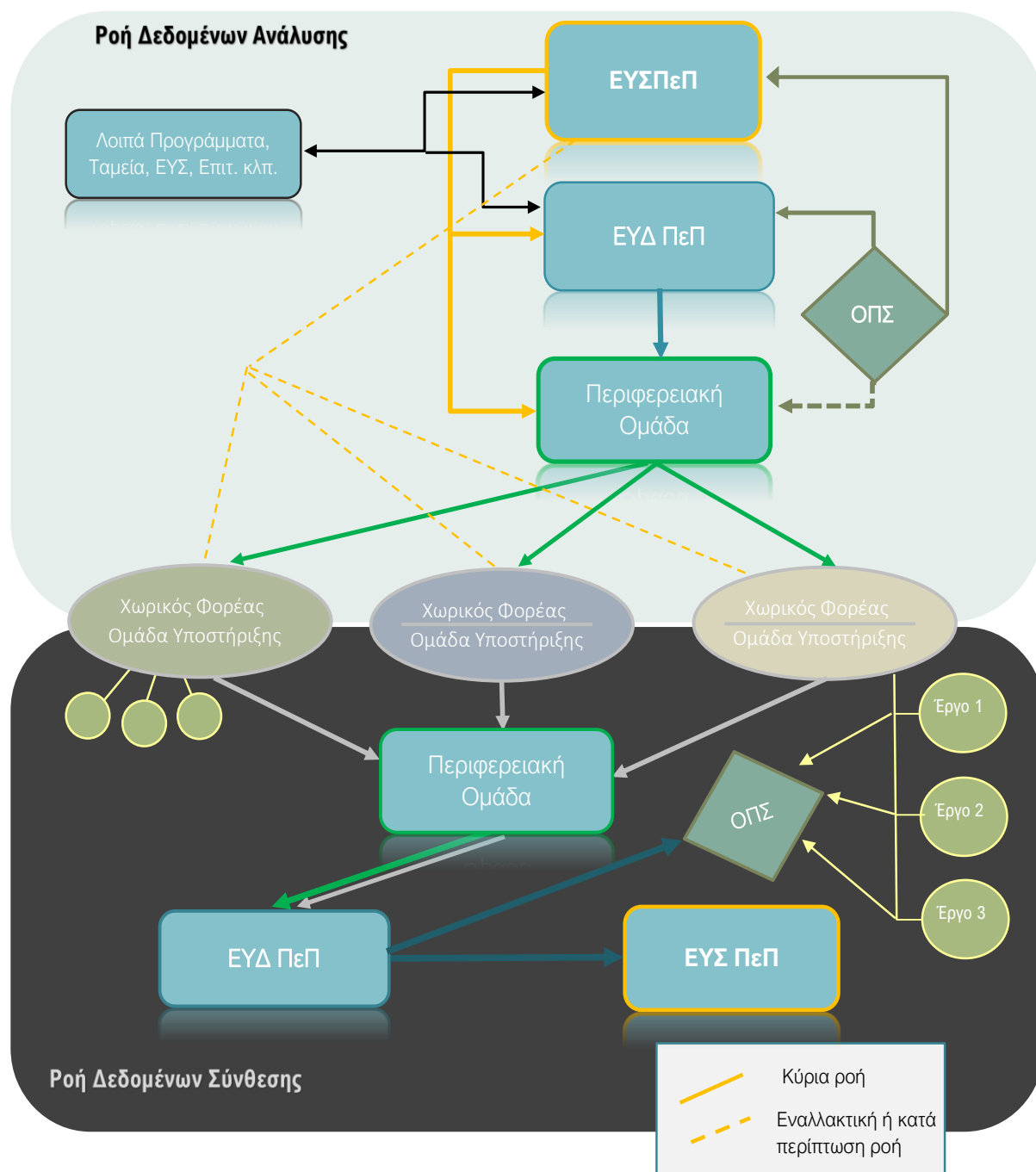
Το πρότυπο δημιουργεί μια πολύ-επίπεδη δομή οργάνωσης (Εθνικό - Περιφερειακό – Τοπικό επίπεδο) που διαθέτει ευελιξία και μπορεί να προσαρμοστεί στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε Περιφέρειας και Στρατηγικής. Παράλληλα, είναι ικανό να αναπτύξει την επιδιωκόμενη πολύτομεακή σύνθεση, αλλά και να υποστηρίζει τη συμμετοχή των τοπικών φορέων και κοινοτήτων.

Οι Ομάδες, όπως προβλέπεται στην εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ, αναφέρονται σε δύο επίπεδα:

α) Το Περιφερειακό και β) το Τοπικό και καλούνται να ενισχύσουν το σύστημα διακυβέρνησης των Στρατηγικών προκειμένου να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που εντοπίστηκαν την περίοδο 2014-2020 και οι οποίες αποτέλεσαν έναν από τους κυριότερους λόγους τόσο της μικρής υλοποίησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ/ ΒΑΑ, όσο και της ακόμα μικρότερης αναγνώρισής τους από τις τοπικές κοινότητες.

Η λειτουργία του συστήματος διακυβέρνησης απαιτεί τη συνεργασία των παραπάνω οριζόμενων μερών, την επικοινωνία, την ανταλλαγή πληροφορίας και γνώσης. Το Διάγραμμα 2. παρουσιάζει συνοπτικά τις σχέσεις αυτές, οι οποίες αφορούν κατά περίπτωση: την παροχή κατευθύνσεων, στοιχείων, πληροφοριών, την επικοινωνία και την οργάνωση της συνεργασίας, καθώς και τη σύνθεση και διάδοση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης (Εκθέσεις).

Διάγραμμα 2. Διάγραμμα ροής επικοινωνίας – πληροφορίας

Σύμφωνα με το ανωτέρω διάγραμμα υπάρχει ένας κεντρικός πυρήνας πληροφορίας (το ΟΠΣ) το οποίο περιλαμβάνει τα βασικά δεδομένα και την ποσοτική πληροφορία υλοποίησης των έργων. Στο άνω επίπεδο, δηλαδή στο επίπεδο που είναι υπεύθυνο για την παροχή κατευθύνσεων και τη διάχυση της πρωτογενούς πληροφορίας, ορίζεται μια αρχικά ιεραρχική σχέση η οποία περιλαμβάνει ως κεντρικό κόμβο την ΕΥΔ κάθε Περιφερειακού Προγράμματος.

Η ΕΥΔ έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης της πληροφορίας που περιλαμβάνει το ΟΠΣ (για τα έργα του Προγράμματός της), την ευθύνη να εξειδικεύσει και διαβιβάσει τις κατευθύνσεις που προέρχονται από τον κύριο φορέα διαμόρφωσης του πλαισίου εφαρμογής των χωρικών

εργαλείων σε εθνικό επίπεδο (ΕΥΣΠεΠ/ΕΑΣ), αλλά και την αρμοδιότητα - ικανότητα να διαβουλευτεί με τις λοιπές εθνικές και τομεακές / θεματικές αρχές.

Για τις παραπάνω λειτουργίες η ΕΥΔ υποστηρίζεται άμεσα από την **Περιφερειακή Ομάδα** στην οποία αναθέτει (κατά την κρίση της και ανάλογα με την ικανότητά της) την άσκηση επιμέρους ενεργειών επικοινωνίας, διαβούλευσης, επεξεργασίας και ανάλυσης της πληροφορίας. Περαιτέρω, η Περιφερειακή Ομάδα έχει την ευθύνη να διαχύσει την πληροφορία αυτή στους Χωρικούς Φορείς και στις Τοπικές Ομάδες Υποστήριξης, αλλά και να τους υποστηρίξει στην κατανόηση και την αξιοποίησή της.

Οι **Τοπικές Ομάδες Υποστήριξης** υποστηρίζουν τους χωρικούς φορείς, αναλαμβάνουν την επεξεργασία και περαιτέρω συμπλήρωση της παραπάνω πληροφορίας με ποιοτικά στοιχεία, εμπλουτίζοντας και επικαιροποιώντας την εικόνα του έργου, ειδικότερα όταν παρουσιάζει απόκλιση από την εικόνα στο ΟΠΣ¹. Με αυτό τον τρόπο εμβαθύνουν το εύρος της ανάλυσης των δεδομένων υλοποίησης (του ΟΠΣ), διερευνώντας τους παράγοντες που διαμορφώνουν την κατάσταση του κάθε έργου. Παράλληλα, οι Τοπικές Ομάδες συνθέτουν την πληροφορία αυτή από το επίπεδο του έργου/πράξης στο επίπεδο της Στρατηγικής. Το σύνολο της ανάλυσης τους παρέχει γνώση για το σχεδιασμό διορθωτικών κινήσεων (βλ. παρακάτω σημείο V. Οδικός Χάρτης Ωρίμανσης Έργων), αλλά και αναγκών υποστήριξης. Μέσω των Εκθέσεων Παρακολούθησης της Στρατηγικής διαβιβάζουν την πληροφορία αυτή στην Περιφερειακή Ομάδα.

Η **Περιφερειακή Ομάδα** Υποστήριξης αναλαμβάνει τη σύνθεση των Εκθέσεων σε περιφερειακό επίπεδο και προτεραιοποιεί τις ανάγκες περαιτέρω υποστήριξης (αξιολογώντας τις βάσει και των εκάστοτε δυνατοτήτων και διαθέσιμων μέσων / πόρων). Με την έκθεσή της εισηγείται προς την **ΕΥΔ** το Σχέδιο Δράσης για τη βελτίωση της υλοποίησης των Στρατηγικών. Η λειτουργία αυτή ασκείται συμπληρωματικά με τις αρμοδιότητες της ΕΥΔ για παρακολούθηση των πράξεων, με στόχο να βελτιώσει τη συσχέτιση πράξεων – στρατηγικών. Η Περιφερειακή Έκθεση Παρακολούθησης της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων παρουσιάζει την τρέχουσα κατάσταση της πορείας υλοποίησης των Στρατηγικών της περιφέρειας και των κατ' αντιστοιχία δράσεων βελτίωσής της.

Με βάση τις Εκθέσεις και τη γενική εποπτεία που ασκεί η **ΕΥΔ** στα έργα και στις Στρατηγικές πληροφορεί την **ΕΥΣΠεΠ** για την τρέχουσα κατάσταση, αλλά και για ζητήματα που αφορούν το πλαίσιο εφαρμογής των χωρικών εργαλείων.

Οι λειτουργίες των Περιφερειακών και Τοπικών Ομάδων αναλύονται περαιτέρω παρακάτω.

2.1 Λειτουργίες Τοπικών Ομάδων Υποστήριξης :

Στόχος των Τοπικών Ομάδων Υποστήριξης είναι η παροχή διοικητικής, οργανωτικής και λειτουργικής ικανότητας στους Χωρικούς Φορείς για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των Στρατηγικών τους. Η ικανότητα και αρμοδιότητες των ομάδων αυτών καθορίζονται από τις υπηρεσίες και τις αρμοδιότητες των μελών τους και μπορούν να ενισχυθούν μέσα από την παροχή υπηρεσιών είτε του Ειδικού Συμβούλου, (μετά από σχετική απόφαση διάθεσής του από την Περιφερειακή Ομάδα), είτε από εξωτερικούς συμβούλους που δύναται οι Χωρικοί Φορείς να προκηρύξουν στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας της Στρατηγικής.

Αναλύονται οι λειτουργίες και αρμοδιότητες που ορίζει η εγκύκλιος για τις Τοπικές Ομάδες Υποστήριξης. Ειδικότερα :

¹ αυτό για παράδειγμα μπορεί να οφείλεται στην καθυστέρηση ενημέρωσης των στοιχείων από τον δικαιούχο στο ΤΔΕ, σε διοικητικές πράξεις που δεν καταγράφονται (π.χ. ενστάσεις σε έναν διαγωνισμό, διαδικασία κήρυξης έκπτωτου εργολάβου), σε απρόοπτα ή έκτακτες καταστάσεις – καταστροφές που επηρέασαν ένα έργο, στην ανάγκη μιας πιστοποίησης για την λειτουργία κ.λπ.

I. Συντονισμός του Σχεδιασμού της Στρατηγικής και της Διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία².

Οι διαδικασίες σχεδιασμού, επιλογής και εξειδίκευσης των Στρατηγικών καθορίζονται από τις σχετικές κατευθύνσεις της ΕΑΣ, τις προβλέψεις του ΕΣΠΑ 2021-2027 και των Περιφερειακών Προγραμμάτων καθώς και των ειδικότερων κατευθύνσεων που εκδίδουν οι ΕΥΔ στο πλαίσιο εξειδίκευσης των Προγραμμάτων τους.

Αρμόδιος φορέας για τη διαμόρφωση και υποβολή προς ένταξη κάθε Στρατηγικής είναι ο αρμόδιος χωρικός φορέας. Η Τοπική Ομάδα Υποστήριξης θα πρέπει να συσταθεί εγκαίρως ώστε να υποστηρίξει τη διαδικασία σχεδιασμού συμμετέχοντας ενεργά στις διαδικασίες εκπόνησης της Στρατηγικής και της διαβούλευσης.

Ειδικότερες ενέργειες που μπορεί να ασκήσει κατά τη φάση αυτή η Τοπική Ομάδα, είναι:

A. Ως προς τον σχεδιασμό της Στρατηγικής:

- Παροχή κατευθύνσεων προς το χωρικό φορέα για θέματα που αφορούν τον προσδιορισμό της περιοχής παρέμβασης, το μείγμα των προβλεπόμενων δράσεων, τη στοχοθεσία και το χρονο-προγραμματισμό, αξιοποιώντας την εξειδίκευση του κάθε φορέα. Στα ίδια κείμενα προβλέπονται και οι προτεινόμενες διαδικασίες Διαβούλευσης, με προεξάρχουσες τις έννοιες και προσεγγίσεις της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Για την αποτελεσματική λειτουργία της, η σύσταση της Ομάδας θα πρέπει να εξασφαλίζει τη **μέγιστη δυνατή εκπροσώπηση** των ενδιαφερόμενων μερών σε τοπικό επίπεδο με την εκπροσώπηση φορέων που η λειτουργία τους σχετίζεται με θέματα προσβασιμότητας, δικαιωμάτων ΑΜΕΑ και δικαιωμάτων ευάλωτων ομάδων κ.λπ..

Λόγω των εξειδικευμένων θεμάτων μπορεί να συμμετέχει στην Ομάδα και εξωτερικός εμπειρογνώμονας που θα οριστεί από το Χωρικό Φορέα (διαφορετικός από τον Ειδικό Εμπειρογνώμονα της Περιφερειακής Ομάδας). Οι δαπάνες για τον εξωτερικό εμπειρογνώμονα δύνανται να αποτελέσουν τμήμα / έργο της Στρατηγικής.

- Συντονισμό σε τοπικό επίπεδο με άλλες χωρικές στρατηγικές που υλοποιούνται με γεωγραφική επικάλυψη ή στην περιοχή άμεσης επιρροής. Υπό το συντονισμό της Περιφερειακής Ομάδας, η Τοπική Ομάδα³ έρχεται σε συνεργασία με τους φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης των άλλων ταμείων (ΟΤΔ ΤΑΠΤοΚ ΠΑΑ, Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας), προκειμένου να αποφευχθούν επικαλύψεις ή συγκρούσεις και να αυξηθούν οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες σε επίπεδο σχεδιασμού.

Είναι σημαντικό, η Τοπική Ομάδα να γνωρίζει το σύνολο των προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που υλοποιούνται ταυτόχρονα ή σχεδιάζονται να υλοποιηθούν στην περιοχή και οι οποίες περιλαμβάνουν πέρα από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 και τα ΤΑΠΤοΚ, το ΤΑΑ, το Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης (ή μελλοντικές μορφές του), το Πράσινο Ταμείο κ.α.⁴. Στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού σχεδιασμού, η Τοπική Ομάδα θα πρέπει να μπορεί να υποστηρίξει το χωρικό φορέα προκειμένου να εκμεταλλευτεί βέλτιστα όλες τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη μέγιστη συμπληρωματικότητα και

² Η άσκηση ενεργειών που σχετίζονται με την αρμοδιότητα αυτή σε πολλές περιπτώσεις έχει ολοκληρωθεί τόσο σε τοπικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο για την περίοδο 2021-2027, όπου έχουν εγκριθεί ή υποβληθεί Στρατηγικές. Αφορά είτε νέες ΟΧΕ (που δύναται να προκύψουν), είτε περιπτώσεις όπου οι διαδικασίες δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί.

³ ή οι τοπικές ομάδες σε περίπτωση που μια ΤΑΠΤοΚ σχετίζεται γεωγραφικά με περισσότερες της μία ΟΧΕ

⁴ Η εργασία αυτή μπορεί να γίνει με τη συνεργασία των μελών της Τοπικής Ομάδας που προέρχονται από τον επικεφαλής φορέα (Δ/ση Τεχνικών Έργων / Προγραμματισμού Δήμου) που διαθέτει καλή γνώση των έργων που υλοποιούνται / σχεδιάζονται στην περιοχή ευθύνης του, καθώς και άμεση επικοινωνία με τους λοιπούς εταίρους που ενδέχεται να υλοποιούν έργα στην ίδια περιοχή (π.χ. Επιμελητήρια, Πανεπιστήμια, κλπ.) και της Περιφερειακής Ομάδας που διαθέτει στελέχη (της ΕΥΔ) και διαθέτει καλύτερη γνώση για το περιεχόμενο των Προγραμμάτων και χρηματοδοτικών εργαλείων που υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο.

συνέργεια των δράσεων αλλά και το χρονοπρογραμματισμό των παρεμβάσεων ώστε να μην υπάρξουν καθυστερήσεις στην υλοποίηση της Στρατηγικής.

Β. Ως προς τον σχεδιασμό της Διαβούλευσης:

Από τις κύριες αρμοδιότητες της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης είναι ο συντονισμός και η οργάνωση των διαδικασιών διαβούλευσης καθώς και η κινητοποίηση της εμπλοκής των τοπικών φορέων και πολιτών.

Κατά περίπτωση, η Τοπική Ομάδα μπορεί να εκτελεί εργασίες ή να υποστηρίζει τον Χωρικό Φορέα στα παρακάτω:

- Οργάνωση ενεργειών διαβούλευσης το οποίο περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων φορέων, τη μεθοδολογία διαβούλευσης (φυσικές συναντήσεις, ψηφιακά εργαλεία), το εύρος της διαβούλευσης, τον χρονικό προγραμματισμό, το κόστος της, τον τρόπο ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων της στη Στρατηγική. Στόχος είναι η διασφάλιση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών και της τοπικής κοινωνίας τόσο στις διαδικασίες σχεδιασμού όσο και στις προβλεπόμενες διαδικασίες υλοποίησης.
- Διαμόρφωση υλικού διαβούλευσης, το οποίο αναλόγως του πλάνου σχεδιασμού κάθε φορέα, μπορεί να περιλαμβάνει τον πλήρη φάκελο παραδοτέων της Στρατηγικής, συνοπτικό (μη τεχνικό) τεύχος παρουσίασης στρατηγικής, δελτία / ερωτηματολόγια για την καταγραφή δεδομένων, την αξιολόγηση ή/και την υποβολή προτάσεων - ιδεών, πρακτικά συναντήσεων και αποφάσεων (συμπεριλαμβανομένων συμφώνων συνεργασίας). Προκειμένου για τη Διαμόρφωση ηλεκτρονικού υλικού διαβούλευσης, απαιτείται επιπλέον η παραμετροποίηση ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμες ερωτηματολογίων) και η δημιουργία ενός πλάνου προώθησης ψηφιακών ερευνών.
- Διοργάνωση από κοινού ή μεμονωμένων συναντήσεων με τοπικούς φορείς, οι οποίοι κατά περίπτωση μπορεί να περιλαμβάνουν:
 - ο Στην περίπτωση των ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ που καλύπτουν περισσότερους του ενός Δήμους:
 - α) Εκπροσώπους των εντός ορίων εφαρμογής Δήμων,
 - β) Εκπροσώπους των Περιφερειακών Ενοτήτων εντός περιοχής εφαρμογής της Στρατηγικής,
 - γ) Οικονομικούς Φορείς (Επιμελητήρια και δευτεροβάθμιες Επαγγελματικές Ενώσεις, τοπικές ενώσεις επαγγελματιών),
 - δ) Περιβαλλοντικούς, Κοινωνικούς και Αναπτυξιακούς Φορείς και οργανώσεις (Εργατικά Κέντρα, Πανεπιστήμια, Περιβαλλοντικά και Πολιτιστικά ιδρύματα και συλλόγους, Κοινωνικές Συμπράξεις ΟΤΑ, Ενώσεις εκπροσώπησης ΑμΕΑ ή άλλων κοινωνικών ομάδων, λοιπά Σωματεία και φορείς τοπικού ή εθνικού επιπέδου σύμφωνα με τη σχετικότητα τους με τη Στρατηγική και τη δραστηριοποίησή τους στην περιοχή),
 - ε) Πολίτες, τοπικές επιχειρήσεις και κοινωνικές επιχειρήσεις,
 - στ) Περιφερειακές Υπηρεσίες/Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης/ Κρατικές Υπηρεσίες που ασκούν αρμοδιότητες που επηρεάζουν τη στόχευση και την υλοποίηση του Σχεδίου (ενδεικτικά αναφέρονται οι τομείς Πολιτικής Προστασίας, Διαχείρισης Υδάτων, προστασίας του Περιβάλλοντος, διαχείρισης Αποβλήτων, Υγείας, φορείς Μητροπολιτικού Σχεδιασμού στους τομείς της Πολεοδομίας και των Συγκοινωνιών, Κτηματικές Υπηρεσίες και Ταμεία διαχείρισης Δημόσιας Περιουσίας κ.ο.κ.),

ζ) ΟΤΔ ΤΑΠΤοΚ με κοινή γεωγραφική επικάλυψη,

- ο Στην περίπτωση ΟΧΕ/ΒΑΑ που υλοποιούνται εντός ενός Δήμου, το σύνολο των φορέων **γ),δ),ε)** και **στ)** με προσθήκη στο τελευταίο σημείο και των υπηρεσιών των Περιφερειακών Ενοτήτων.
- ο Στην περίπτωση των διαπεριφερειακών ΟΧΕ θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην εκπροσώπηση των φορέων της ομάδας β) καθώς και να διασφαλίζεται η συμμετοχή των Διαχειριστικών Αρχών των οικείων Περιφερειακών Προγραμμάτων.
- Ηλεκτρονικές πλατφόρμες που είναι διαθέσιμες δωρεάν στους χρήστες⁵ και μπορούν να καταγράψουν (εφόσον κρίνεται σκόπιμο) απόψεις ή προτάσεις.
- Χρονικός Προγραμματισμός και Κόστος: θα πρέπει να διασφαλίζεται η τήρηση του χρονοδιαγράμματος έγκρισης των Στρατηγικών. Αυτό συνεπάγεται ότι οι διαδικασίες διαβούλευσης της Στρατηγικής θα πρέπει να ολοκληρωθούν σε ικανό χρόνο πριν την έγκρισή τους (δηλαδή το πολύ ως και 16 μήνες μετά την έγκριση των προγραμμάτων).
- Ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στις Στρατηγικές: δημιουργείται **φάκελος αποτελεσμάτων διαβούλευσης**, ο οποίος θα περιλαμβάνει:
 - ο το ημερολόγιο των ενεργειών διαβούλευσης στο οποίο θα καταγράφονται η ημερομηνία έναρξης και λήξης της διαβούλευσης, οι ημερομηνίες συναντήσεων, εκδηλώσεων, οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης ψηφιακών ή έγγραφων ερευνών και κατάθεσης απόψεων/ προτάσεων,
 - ο σύντομα πρακτικά συναντήσεων με επισήμανση της ημερομηνίας διεξαγωγής τους, τους συμμετέχοντες και τα κύρια συμπεράσματα,
 - ο στατιστική ανάλυση της συμμετοχής και σημειώματα επεξεργασίας αποτελεσμάτων,
 - ο έκθεση συμπερασμάτων διαβούλευσης (περίληψη – συνοπτική μορφή της θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο έγγραφο της Στρατηγικής).

II. Διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης για την Ωρίμανση και Υλοποίηση των έργων της Στρατηγικής.

Το **Σχέδιο Δράσης** θα αποτελέσει τη βάση για την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση των Στρατηγικών κατά την περίοδο 2021-2027.

Αφετηρία του Σχεδίου Δράσης είναι η Στρατηγική και ως προς την διαμόρφωση και τεκμηρίωσή του **τροφοδοτείται** περαιτέρω από τις **Εκθέσεις Παρακολούθησης της Πορείας Υλοποίησης**.

Στόχος και χρησιμότητα του είναι η οργάνωση και συστηματοποίηση των ενεργειών που απαιτούνται για την αποτελεσματικότερη επίσπευση της ωρίμανσης των έργων, την αναγνώριση εμποδίων ή κινδύνων που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίησή τους και εν γένει να επιδράσουν αρνητικά στην εκτέλεση της Στρατηγικής.

Το περιεχόμενο του Σχεδίου Δράσης θα περιλαμβάνει (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

- Την αποτίμηση του αρχικού βαθμού ωρίμανσης του έργου κατά την ένταξη του και την καταγραφή της εξέλιξης του (πχ έργα «μεταφερόμενα» με βαθμό ωρίμανσης ή μη, έργα «νέα», κ.λπ.).
- Την αποτίμηση των αναγκών ωρίμανσης και των φορέων που εμπλέκονται σε αυτήν.

⁵ Η πλατφόρμα *eusurvey* (<https://ec.europa.eu/eusurvey/auth/login>) έχει δημιουργηθεί και λειτουργεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι ελεύθερα διαθέσιμη για τη διενέργεια σχετικών ερευνών.

- Τυχόν ευρύτερα ζητήματα (πχ από το ευρύτερο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο) που επηρεάζουν την ωρίμανσή του.

Τα παραπάνω αναλύονται περαιτέρω σε επίπεδο έργου – πράξης στην ενότητα V.Οδικός Χάρτης υλοποίησης έργων.)

Σε επόμενα στάδια και με την «ενεργοποίηση» της Στρατηγικής, το Σχέδιο Δράσης παρακολουθείται και διαμορφώνεται / αναμορφώνεται, αποτελώντας βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων (βλ. επόμενο τμήμα).

Τεχνικές και προσεγγίσεις που μπορεί να υποστηρίξουν στην παρακολούθηση του ΣΔ, αποτελούν (ενδεικτικά):

- η θέσπιση οροσήμων (milestones)
- η θέσπιση «μηχανισμού» σε επίπεδο Ομάδας ή Χωρικού Φορέα για την εντοπισμό αστοχιών

Το Σχέδιο Δράσης επικεντρώνεται στον εντοπισμό και την επίλυση των προβλημάτων που επηρεάζουν την εύρυθμη υλοποίηση της Στρατηγικής. Για το λόγο αυτό, εστιάζει στη χαρτογράφηση του προβλήματος που έχει ανατρέψει τον αρχικό σχεδιασμό και στην αποτύπωση με σαφήνεια και χρονοπρογραμματισμό ανά αρμόδιο φορέα των απαραίτητων ενεργειών για την απεμπλοκή του (αναλυτικό πρότυπο του Σχεδίου Δράσης παρουσιάζεται στα Παραρτήματα II και III).

III. Παρακολούθηση της Πορείας Ωρίμανσης και Υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής και επίλυση προβλημάτων.

Ο ρόλος των Τοπικών Ομάδων μπορεί να προσδιοριστεί ως ακολούθως:

Σύστημα παρακολούθησης με κατάλληλους δείκτες και ισχυρή Λογική της Παρέμβασης

- Υποστηρίζει τον χωρικό φορέα στην καταλληλότητα και την εγκυρότητα του προτεινόμενου συστήματος δεικτών και διατυπώνει απόψεις προς τον χωρικό φορέα για βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης.
- Υποστηρίζει τον χωρικό φορέα στη διασφάλιση στοιχείων που εξυπηρετούν το βέλτιστο σχεδιασμό (evidence based).

Διασφάλιση διαθεσιμότητας στοιχείων και διαδικασιών συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων παρακολούθησης

- Συνεργάζεται με τους δικαιούχους - εταίρους και τους ωφελούμενους για τη συλλογή ποσοτικής και ποιοτικής πληροφορίας που θα αξιοποιηθεί για την παρακολούθηση (εκτός δεδομένων ΟΠΣ που παραλαμβάνει από την Περιφερειακή Ομάδα ή απευθείας από την ΕΥΔ).
- Τα μέλη δύναται να παρέχουν ποσοτική και ποιοτική πληροφόρηση σχετικά με τον τομέα αναφοράς τους.

Κινητοποίηση σχετικών φορέων και πολιτών στις δραστηριότητες παρακολούθησης

- Κινητοποιεί -στο μέτρο του εφικτού- την κοινωνία των πολιτών και την τοπική κοινωνία και διασφαλίζει τη συμμετοχή τους σε όλο το φάσμα του σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης της Στρατηγικής. Δύναται να καταστρώσει τοπικό σχέδιο δράσης για την κινητοποίηση των τοπικών φορέων και των πολιτών στην περιοχή της ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ.
- Αποτελεί το σημείο επαφής (focal point) σε τοπικό επίπεδο.

Παρακολούθηση της εξέλιξης της Στρατηγικής

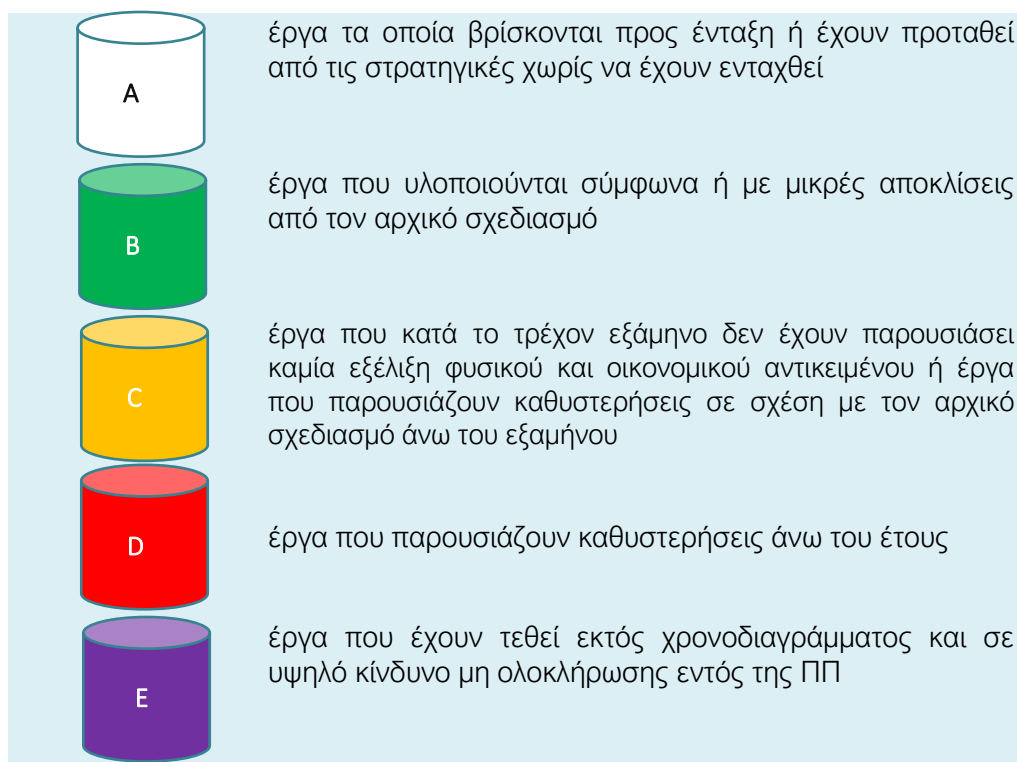
- Παρακολουθεί την εξέλιξη της Στρατηγικής καθ' όλη τη διάρκεια και όπου απαιτείται διαμορφώνει προτάσεις προς τον Χωρικό Φορέα για την προσαρμογή της Στρατηγικής ή / και τη λήψη μέτρων επίστευσης.

Η Τοπική Ομάδα υποστηρίζει τον Χωρικό Φορέα στη σύνταξη των Εκθέσεων Παρακολούθησης της Πορείας Υλοποίησης με την ενδεικτική μορφή του προτύπου που παρουσιάζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Η Έκθεση παρουσιάζει την επισκόπηση της προόδου από την αρχή έως την ημερομηνία αναφοράς και τη σχετική πρόοδο από την προηγούμενη Έκθεση. Καταγράφονται επίσης τα κύρια γεγονότα και παράγοντες που ενδεχόμενα να επίδρασαν και επηρέασαν την πορεία υλοποίησης κατά το εξεταζόμενο διάστημα καθώς και τις ενέργειες που αναλήφθηκαν. Επισημαίνεται ότι οι Εκθέσεις Παρακολούθησης των Στρατηγικών θα πρέπει να έχουν κοινή δομή σύμφωνα με το πρότυπο σε περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να μπορεί να γίνει η απαραίτητη σύνθεση. Για τον λόγο αυτό η εξειδίκευση του περιεχομένου τους θα πρέπει να γίνει υπό την επίβλεψη της Περιφερειακής Ομάδας Υποστήριξης.

Η παρουσίαση της πορείας υλοποίησης περιλαμβάνει επίσης **Πίνακα Έργων** και την κατάταξή τους σε χρωματικές διαβαθμίσεις κατ' αντιστοιχία αυτού που παρουσιάζεται παρακάτω στο Διάγραμμα 3.

Στην περίπτωση που η Τοπική Ομάδα λειτουργεί χωρίς εξωτερική υποστήριξη, ο συντονισμός των παραπάνω λειτουργιών γίνεται από τον εκπρόσωπο του Επικεφαλής Φορέα (π.χ. στέλεχος Δ/σης Προγραμματισμού ή Τεχνικής Υπηρεσίας) και επιμέρους καθήκοντα διαμοιράζονται κατά περίπτωση και σύμφωνα με την σύνθεση της ομάδας και τις δεξιότητες και τις αρμοδιότητες των μελών του εταιρικού σχήματος, σε εκπροσώπους λοιπόν φορέων. Στην περίπτωση που η Ομάδα διαθέτει Σύμβουλο, η άσκηση των παραπάνω λειτουργιών δύναται να προβλεφθεί στους όρους έργου του και να επιβλέπεται από τον Χωρικό Φορέα (ως αναθέτουσα αρχή).

Διάγραμμα 3. Σύστημα κατάταξης της πορείας υλοποίησης των έργων και αξιολόγησης της επικινδυνότητας υλοποίησής τους.

Για την κατάρτιση του Πίνακα η Τοπική Ομάδα δημιουργεί **Πίνακα Δράσεων/Έργων** της Στρατηγικής συμπληρώνοντας τα παρακάτω στοιχεία:

1. Στοιχεία Στρατηγικής και Σχεδιασμού:

Συμπληρώνονται τα στοιχεία ταυτότητας Δράσεων / Έργων κατά την έγκριση της Στρατηγικής ή την εξειδίκευσή τους (π.χ. εξειδίκευση Δράσης σε Έργα). Περιλαμβάνει επίσης τα στοιχεία (εκτιμήσεις) για το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κάθε Δράσης κατά την περίοδο του σχεδιασμού. Τα στοιχεία αυτά μεταβάλλονται μόνο μετά από αναθεώρηση του σχεδιασμού και αποτελούν τη βάση για την αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης.

2. Στοιχεία υλοποίησης:

Περιλαμβάνει τα κύρια στοιχεία που προσδιορίζουν την ταυτότητα παρακολούθησης του έργου και την τρέχουσα κατάστασή του (έργα που σχεδιάζονται, υπό ένταξη και ενταγμένα).

3. Στοιχεία Ενεργειών Υποστήριξης:

Παρέχει ένα πρώτο φιλτράρισμα (screening) των προβλημάτων και αναγκών του έργου. Η καταγραφή των ζητημάτων και αναγκών που προκύπτουν κατά την εξειδίκευση και την υλοποίηση των δράσεων και των έργων προτείνεται (και για λόγους φόρτου εργασίας) να πραγματοποιείται μόνο για έργα στα οποία εντοπίζονται σημαντικά προβλήματα (βλέπε παρακάτω).

Αναλυτικά τα πεδία που απαιτούνται περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Για κάθε έργο των κατηγοριών c) και d) και e) με ευθύνη του Χωρικού Φορέα :

1. συντάσσεται **σύντομο σημείωμα** που αναφέρει ακροθιγώς τα αίτια των καθυστερήσεων.
2. σε συνεργασία των δύο Ομάδων διαμορφώνεται το **πλάνο απαιτούμενων ενεργειών** για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του έργου με σαφή περιγραφή της μεθοδολογίας, του χρόνου, του αρμόδιου φορέα, του ύψους και της πηγής χρηματοδότησης (αν

χρειάζεται) καθώς και του αναμενόμενου αποτελέσματος των ενεργειών (βλέπε επίσης σημείο V παρακάτω). Διευκρινίζεται ότι δεν αναμένεται η πρόταση λύσεων σε όλα τα πιθανά προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ένα έργο ή μια παρέμβαση, ωστόσο είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε επίπεδο διακυβέρνησης της Στρατηγικής η καταγραφή ακόμα και της αδυναμίας άμεσης επίλυσης των προβλημάτων του έργου. Για τη διευκόλυνση των φορέων και την απλοποίηση είναι δυνατό το πλάνο ενεργειών να αφορά ομάδες έργων ή παρεμβάσεων.

IV. Προτάσεις ενεργειών ωρίμανσης και επίσπευσης της Στρατηγικής.

Η Τοπική Ομάδα Υποστήριξης συνδράμει στην επίσπευση της υλοποίησης των έργων της Στρατηγικής μέσα από την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του Χωρικού Φορέα και των Δικαιούχων, την καθοδήγησή τους και την παροχή τεχνογνωσίας και εμπειρίας.

Η επίσπευση και ο συντονισμός της υλοποίησης του συνόλου της Στρατηγικής σχετίζεται με την παρακολούθηση και την καλή γνώση των ζητημάτων και των κινδύνων που αντιμετωπίζει συνολικά το Σχέδιο, αλλά και χωριστά το κάθε έργο, καθώς και των δυνατοτήτων παρέμβασης και αντιμετώπισης αυτών. Για την άσκηση του ρόλου αυτού οφείλει να γνωρίζει το «χάρτη» εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση, την υλοποίηση και την υποστήριξη των ΟΧΕ, περιλαμβανομένων και των φορέων και μέσων παροχής Τεχνικής Βοήθειας. Σημαντικό στοιχείο προς την κατεύθυνση αυτή θα αποτελέσει ο Οδικός Χάρτης που εκπονείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων 2021-2027.

Για δράσεις/έργα για τα οποία αναφέρονται προβλήματα / κίνδυνοι υλοποίησης είναι σκόπιμο να καταγράφονται οι κύριες αιτίες και τα γενικά στοιχεία των προτεινόμενων ενεργειών αντιμετώπισής τους. Η καταγραφή αυτή προτείνεται να έχει τη μορφή Τεχνικού Δελτίου (Παράρτημα ΙΙΙ) το οποίο θα περιγράφει συνοπτικά:

- το είδος του προβλήματος / κινδύνου (θεσμικό / ρυθμιστικό, επάρκειας του φορέα, αστοχίας μελετών /προ-εκτιμήσεων, συντονισμού, πολεοδομίας / κτηματολογίου / κυριότητας, επάρκειας φορέα λειτουργίας, αδυναμίας κάλυψης ιδίων πόρων κ.ο.κ.)
- την επίπτωση που έχει στο έργο (καθυστέρηση, ματαίωση, αύξηση κόστους, μη λειτουργικότητα, αδυναμία κάλυψης αναγκών βάσει των οποίων το έργο ή η δράση είχε σχεδιαστεί), αν είναι δυνατόν και με ποσοτικά στοιχεία (χρόνος, ευρώ, αύξηση φυσικού αντικειμένου σε κατάλληλη μονάδα)
- τη μεθοδολογία αντιμετώπισης και τους πόρους (χρηματοδοτικούς, τεχνολογικούς, ανθρώπινους) που απαιτούνται, καθώς και τυχόν ανάγκες Τεχνικής Βοήθειας (με περιγραφή αν είναι δυνατόν του τρόπου και του φορέα παροχής τους)
- τον προγραμματισμό ενεργειών ωρίμανσης. Οι ενέργειες που προτείνονται θα πρέπει να είναι σε άμεση σχέση με τα προβλήματα που έχουν αναγνωριστεί στην προηγούμενη ενότητα. Οι προτάσεις ενεργειών θα πρέπει να περιλαμβάνουν:
 - Περιγραφή των βημάτων που θα ακολουθηθούν
 - Τεχνικά χαρακτηριστικά (αν απαιτούνται)
 - Χρόνο, προϋπολογισμό και πιθανή πηγή χρηματοδότησης
 - Αναμενόμενη επίπτωση στο έργο
 - Αρμόδιος φορέας

V. Οδικός Χάρτης υλοποίησης έργων.

Η δημιουργία Οδικού Χάρτη υλοποίησης έργου μπορεί να γίνεται, κατά την κρίση της Τοπικής Ομάδας, για έργα που έχουν στρατηγικό χαρακτήρα (σημαντικά έργα) και τα οποία

αντιμετωπίζουν πολύπλοκα ζητήματα κατά την υλοποίησή τους, όπως ζητήματα ιδιοκτησίας, παραχώρησης χρήσης μεταξύ φορέων του δημοσίου ή/και της ΤΑ, χαρακτηρισμών χρήσεων αιγιαλού, αρχαιολογίας, κτηματολογίου-δασολογίου, περιβαλλοντικής αδειοδότησης, πολεοδομικού ή συγκοινωνιακού σχεδιασμού, διευθέτησης ζητημάτων κρατικών ενισχύσεων κ.α..

Στόχος του Οδικού Χάρτη είναι να διαμορφωθεί μια εποπτική αλλά σαφής εικόνα των προβλημάτων και του τρόπου αντιμετώπισής τους σε επίπεδο έργου/πράξης.

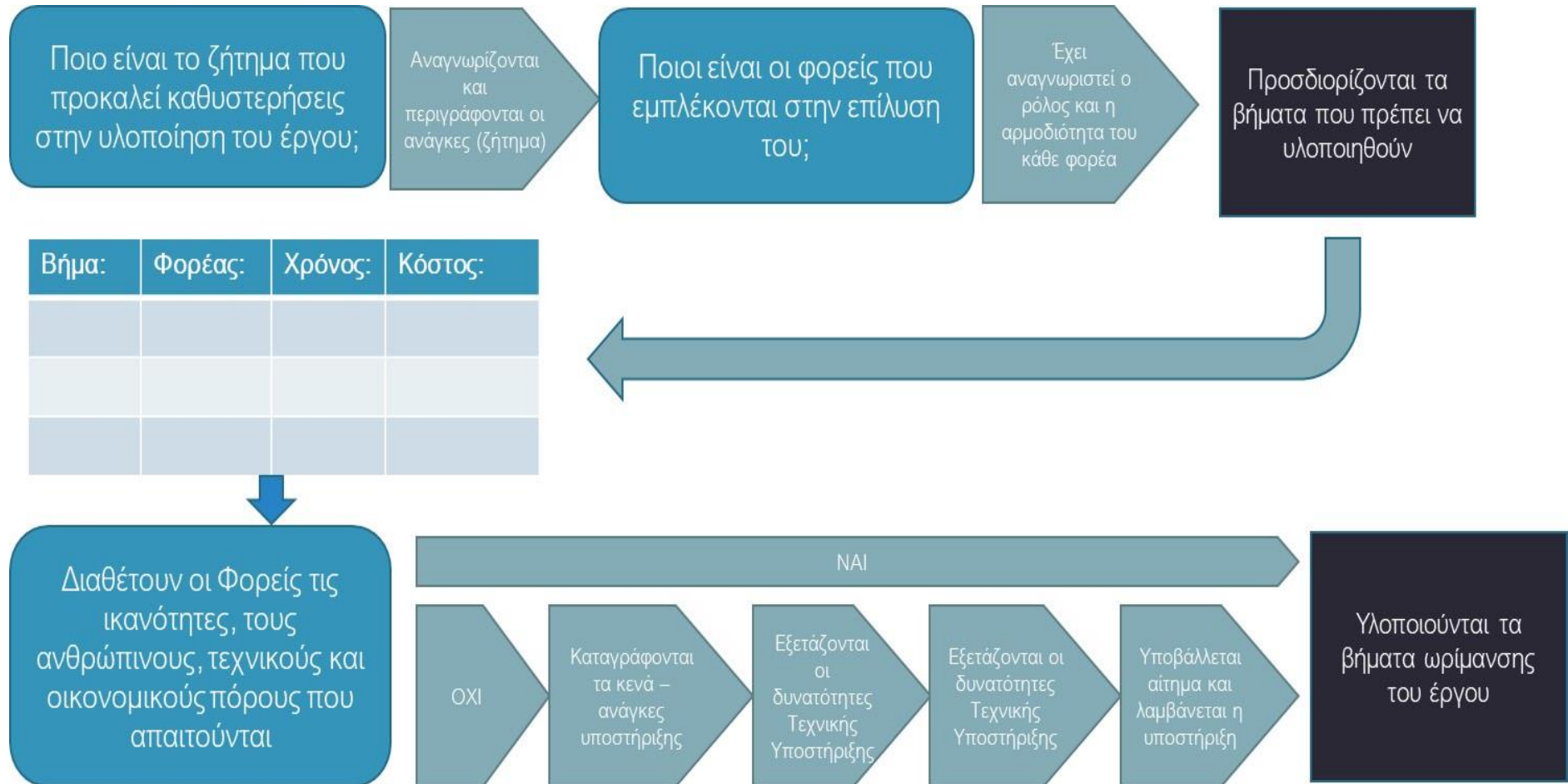
Αυτό περιλαμβάνει:

- Την περιγραφή του ζητήματος (βλέπε προτάσεις ενεργειών ωρίμανσης και επίστευσης της εφαρμογής).
- Την καταγραφή όλων των εμπλεκόμενων μερών και υπηρεσιών
- Την καταγραφή των βημάτων – ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος
- Την αντιστοίχιση των βημάτων με τα κατά αρμοδιότητα υπεύθυνα εμπλεκόμενα μέρη

Στη συνέχεια, και μετά τη συμπλήρωση τυχών κενών μεταξύ βημάτων και αρμοδιοτήτων, καταγράφονται για κάθε εμπλεκόμενο φορέα τα στοιχεία επικοινωνίας του αρμόδιου τμήματος (αν είναι δυνατόν και του προσώπου) που είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση του βήματος – ενέργειας, καθώς και η εκτίμηση του χρόνου εκτέλεσής του που απαιτείται.

Ο Οδικός Χάρτης ολοκληρώνεται με τοποθέτηση των ενεργειών – βημάτων σε ένα χρονοδιάγραμμα με λογική χρονικά σειρά, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα βήματα μπορούν να υλοποιηθούν παράλληλα με κάποια άλλα, ενώ ορισμένα μπορεί να είναι προ-απαιτούμενα για άλλα.

Διάγραμμα 4. Διάγραμμα διαδικασιών για τη σύνταξη του Οδικού Χάρτη υποστήριξης της Υλοποίησης του Έργου

VI. Σχέση Τοπικής Ομάδας και Χωρικού Φορέα

Επισημαίνεται ότι η Τοπική Ομάδα Υποστήριξης **ΔΕΝ** υποκαθιστά τον Χωρικό Φορέα (αστική αρχή για ΟΧΕ/ΒΑΑ και επικεφαλής Δήμο ή Περιφέρεια για ΟΧΕ). Η λειτουργία της ωστόσο στηρίζεται στην αποδοχή της από το εταιρικό σχήμα και τις διαχειριστικές δομές.

Βασικό στοιχείο διαχωρισμού των δύο σχημάτων αποτελεί ο ρόλος που η κάθε δομή έχει:

Η **Τοπική Ομάδα** έχει τεχνικό, συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο.

Ο **Χωρικός Φορέας** είναι υπεύθυνος για τη λήψη αποφάσεων και επικυρώνει την εκπροσώπηση των εμπλεκόμενων τοπικών φορέων.

Ο **ρόλος** των δύο οργάνων είναι **συμπληρωματικός**, ενώ η ανάγκη εξειδικευμένης επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης των Χωρικών Φορέων υπήρξε σημαντική αιτία για τη θέσπιση των Τοπικών Ομάδων.

Ειδικότερα, για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ Ομάδας και Χωρικού Φορέα, προτείνονται ανά στάδιο του κύκλου ζωής μίας Στρατηγικής οι παρακάτω ρυθμίσεις:

Πίνακας 2. Διάκριση λειτουργιών Χωρικού Φορέα και Λειτουργιών Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης

	Λειτουργίες Χωρικού Φορέα	Λειτουργίες Τοπικής Ομάδας
Σχεδιασμός & προϋπολογισμός	<ul style="list-style-type: none"> - Αναθέτει, εγκρίνει και υποβάλλει στην ΕΥΔ την Πρόταση Χωρικής Στρατηγικής. - Ορίζει την Τοπική Ομάδα. - Διασφαλίζει και επικυρώνει την τήρηση των διαδικασιών διαβούλευσης και τα αποτελέσματά της. - Υπογράφει / Επικυρώνει τις συμφωνίες των αρμόδιων μερών - Επιλέγει πράξεις (ή εγκρίνει εκείνες που επιλέγονται από τις τοπικές αρχές - ΕΦΔ) - Συνεργάζεται με τη ΔΑ για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των πράξεων που θα υποστηριχθούν. 	<ul style="list-style-type: none"> - Συντονίζει και παρέχει οργανωτική υποστήριξη κατά τη διαβούλευση της Στρατηγικής με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία. - Παρακολουθεί και διατυπώνει απόψεις κατά την κατάρτιση της στρατηγικής (μπορεί να αναλάβει εξ ολοκλήρου το ρόλο της επίβλεψης του τεχνικού συμβούλου σχεδιασμού). - Προτείνει και εξειδικεύει σχέδια δράσης για την ωρίμανση και υλοποίηση έργων της στρατηγικής, και εξειδικεύει τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια όπου απαιτείται. - Ενημερώνει και εισηγείται προς τον χωρικό φορέα για όλα τα παραπάνω ζητήματα.
Εφαρμογή	<ul style="list-style-type: none"> - Συμμετέχει στις αποφάσεις επιλογής έργων ή αναλαμβάνει ΕΦΔ στην περίπτωση που της ανατίθενται καθήκοντα διαχείρισης. - Ενημερώνει και ενθαρρύνει τους δυνητικούς φορείς υλοποίησης έργων. - Μπορεί να εκτελεί δικές του πράξεις (Τ.Β./ Δ.Ι.). - Μπορεί να διενεργεί παρακολούθηση και αξιολόγηση σε επίπεδο στρατηγικής. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αναλαμβάνει την τακτική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής μέσω των Εκθέσεων Παρακολούθησης - Παρακολουθεί την ωρίμανση των έργων και εξειδικεύει Σχέδια Δράσης για την ωρίμανσή τους και τη βελτίωση της υλοποίησης και προτείνει σχετικές ενέργειες. - Εξειδικεύει τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια και ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας και εισηγείται σχετικές ενέργειες. - Συνεργάζεται με την Περιφερειακή Ομάδα και δικτυώνεται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. - Ενημερώνει και εισηγείται προς τον χωρικό φορέα για όλα τα παραπάνω ζητήματα.

2.2 Λειτουργίες Ομάδας σε Περιφερειακό Επίπεδο (Περιφερειακή Ομάδα):

Αναλύονται οι λειτουργίες που ορίζει η εγκύκλιος για τις Ομάδες Υποστήριξης Περιφερειακού Επιπέδου:

1. Συντονισμός του Σχεδιασμού και της Διαβούλευσης:

- Ακολουθώντας τις κατευθύνσεις της ΕΥΔ, η Περιφερειακή Ομάδα υποστηρίζει τους Χωρικούς Φορείς στον προγραμματισμό εκπόνησης, διαβούλευσης και ολοκλήρωσης των Στρατηγικών. Συγκεντρώνει τα στοιχεία, ενημερώνει, διαμορφώνει προτάσεις – συστάσεις, σχετικά με:
 - Την από κοινού τήρηση των δεσμεύσεων απόδοσης του 30% των πόρων ΕΤΠΑ των Στρατηγικών (ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ) της Περιφέρειας σε δράσεις για το κλίμα. Σε περίπτωση που η σχετική δέσμευση δεν τηρείται, υποδεικνύει στους χωρικούς φορείς κατάλληλες προσαρμογές.
 - Την καταλληλότητα του μείγματος παρεμβάσεων που απαιτείται για τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα, αλλά και τη θεματική συγκέντρωση (εστίαση) κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη συνεκτικότητα της κάθε Στρατηγικής.
 - Την επάρκεια και την ορθή ενσωμάτωση στις Στρατηγικές των κατευθύνσεων που ορίζουν εθνικές και περιφερειακές πολιτικές σε τομείς όπως η Ενέργεια και η Κλιματική Αλλαγή, το Περιβάλλον και ο Χωροταξικός Σχεδιασμός, η Κοινωνική Συνοχή και η ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων.
 - Την διάγνωση και περιγραφή των αναγκών για Τεχνική Βοήθεια και υποστήριξη της ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων. Η διαδικασία αυτή ξεκινάει κατά τη φάση σχεδιασμού και είναι μια διαδικασία διαμόρφωσης προτάσεων για την ενίσχυση της ικανότητας, τον προσδιορισμό και την προτεραιοποίηση αναγκών Τεχνικής Βοήθειας καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής των Στρατηγικών.
 - Την τήρηση των υποχρεώσεων προβολής και δράσεων δημοσιότητας.
- Ιδιαίτερα σε θέματα διαβούλευσης, η Περιφερειακή Ομάδα διασφαλίζει την τήρηση από μέρους των Τοπικών Ομάδων των ελάχιστων απαιτούμενων προβλεπόμενων διαδικασιών διαβούλευσης. Επισημαίνεται ότι η διαβούλευση σε επίπεδο Στρατηγικής δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στη φάση του σχεδιασμού, αλλά να αφορά το σύνολο του κύκλου ζωής τους. Για την επίτευξη της ορθής διακυβέρνησης η Περιφερειακή Ομάδα υποστηρίζει ενέργειες (προτάσεις, συνεννοήσεις, συναντήσεις) που έχουν ως στόχο την αύξηση της αντιπροσωπευτικότητας στις δομές διακυβέρνησης⁶, καθώς και τη βελτίωση της λειτουργικότητας των σχημάτων διακυβέρνησης.
- Συνεργάζεται και διαβουλεύεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες/φορείς των άλλων Προγραμμάτων που υλοποιούν Χωρικές Στρατηγικές (ΤΑΠΤοΚ ΠΑΑ, ΕΤΘΑΥ) για την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των Στρατηγικών αλλά και την αποφυγή επικαλύψεων. Για την επίτευξη του ρόλου αυτού η Ομάδα ασκεί συντονιστικό – διαμεσολαβητικό ρόλο μεταξύ των φορέων σχεδιασμού σε περιφερειακό - τοπικό επίπεδο και (κατ' εξουσιοδότηση της ΕΥΔ) συνεργάζεται με τις κεντρικές – εθνικές υπηρεσίες στις περιπτώσεις ΟΧΕ που διαθέτουν ευρύτερη γεωγραφική κάλυψη. Επισημαίνεται ότι η αναγκαιότητα συντονισμού δεν αφορά μόνο την

⁶ κατά αναλογία των προβλέψεων του άρθρου 8 του ΚΚΔ που αφορά την εταιρική σχέση και την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

περίπτωση κοινού γεωγραφικού χώρου ΟΧΕ / ΤΑΠΤοΚ ΠΑΑ – ΤΑΠΤοΚ ΕΤΘΑΥ, αλλά και Στρατηγικές ΒΑΑ οι οποίες εφαρμόζονται σε Λειτουργικές Αστικές Περιοχές ή σε δίκτυα οικισμών - οικιστικά κέντρα και που έχουν άμεση γεωγραφική γειτνίαση. Η Περιφερειακή Ομάδα καταγράφει τον ευρύτερο «χάρτη» αναπτυξιακών ενισχύσεων που υλοποιείται στην περιοχή εφαρμογής και ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει και χρηματοδοτικά μέσα εκτός ΕΣΠΑ (προεξέχοντος του ΤΑΑ και των Εθνικών Προγραμμάτων) και συμβουλεύει τις Χωρικές Στρατηγικές για την ανάπτυξη συνεργειών, συμπληρωματικότητας αλλά και την αποφυγή επικαλύψεων.

- Κατά την ολοκλήρωση του Σχεδιασμού θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο η Περιφερειακή Ομάδα να προχωρήσει στην κατάρτιση ενός περιφερειακού χάρτη στον οποίο θα αποτυπώνονται ανά κατηγορία χωρικού εργαλείου τα όρια εφαρμογής του συνόλου των Στρατηγικών (συμπεριλαμβανομένων των ΤΑΠΤοΚ του ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑΥ).

Με την άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων η Περιφερειακή Ομάδα μπορεί να υποστηρίξει τη διαδικασία έγκρισης των Στρατηγικών από τη Διαχειριστική Αρχή διατυπώνοντας, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, προτάσεις για τη συμμόρφωση ή τη βελτίωσή τους.

Ειδικότερα, για Στρατηγικές που υλοποιήθηκαν την Περίοδο 2014-2020 και επικαιροποιούνται για την τρέχουσα περίοδο, οι Περιφερειακές Ομάδες συνεργάζονται με τις Τοπικές Ομάδες για την οριστικοποίηση των ζητημάτων που θα επιτρέψουν την ομαλή μετάβαση των Στρατηγικών και των έργων τους.

II. Παρακολούθηση της υλοποίησης και διαμόρφωση προτάσεων από τις Περιφερειακές Ομάδες

Η παρακολούθηση και η αποτίμηση των Στρατηγικών είναι ιδιαίτερα κρίσιμες κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

Στον παρόντα Οδηγό το σύστημα παρακολούθησης διαμορφώνεται σε δύο επίπεδα:

1. Της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής (και διαμόρφωση προτάσεων).
2. Της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και των επιπτώσεων της Στρατηγικής.

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και η τεκμηρίωση προτάσεων βελτίωσής της είναι κύρια ευθύνη των Περιφερειακών Ομάδων **ενώ**, η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και των επιπτώσεων της Στρατηγικής, μπορεί τεχνικά να υποστηρίζεται από τις Τοπικές Ομάδες, είναι ωστόσο μια υποχρέωση των Χωρικών Φορέων που λαμβάνουν τις αποφάσεις του σχεδιασμού και οφείλουν να λογοδοτούν για αυτές. Το κάθε επίπεδο ασκεί τις λειτουργίες του, αλλά συνολικά **το σύστημα παρακολούθησης είναι ενιαίο λειτουργικά και διαχειριστικά**.

Το σύστημα παρακολούθησης αποτυπώνει τη λειτουργία και τα αποτελέσματά του μέσω της εκπόνησης **εξαμηνιαίων Εκθέσεων Προόδου** (Progress Reports) των Χωρικών Στρατηγικών της Περιφέρειας. Οι περιφερειακές Εκθέσεις Προόδου αποτελούν σύνθεση των Εκθέσεων Παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της κάθε Στρατηγικής που εκπονούνται από τους Χωρικούς Φορείς με την υποστήριξη των αντίστοιχων Τοπικών Ομάδων, και παρουσιάζονται παρακάτω.

Για την ενδυνάμωση της ικανότητας των δικαιούχων οι Περιφερειακές Ομάδες θα υποστηριχθούν από **ειδικούς εμπειρογνώμονες** που θα διατεθούν από το Πρόγραμμα

Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης Δικαιούχων 2021-2027. Οι εμπειρογνώμονες αυτοί δύνανται να αναλάβουν την οργάνωση και τη σύνταξη των Εκθέσεων Προόδου.

Ως προς την Παρακολούθηση της υλοποίησης η Περιφερειακή Ομάδα:

- Παρακολουθεί την εξέλιξη της ωρίμανσης και υλοποίησης των έργων των Χωρικών Στρατηγικών στηριζόμενη στα στοιχεία υλοποίησης που παρέχονται κυρίως από τις Τοπικές Ομάδες (κύρια μέσω του Σχεδίου Δράσης που εκπονούν οι Τοπικές Ομάδες, όπως περιγράφηκε παραπάνω).
- Για την ορθή παρακολούθηση των Στρατηγικών προτείνεται η χρήση ενός συστήματος δεικτών υλοποίησης (βλέπε κεφ. 5) και η σύνταξη εξαμηνιαίων Εκθέσεων Προόδου Χωρικών Στρατηγικών της Περιφέρειας που θα στηρίζονται στο πρότυπο έκθεσης προόδου του Παραρτήματος Ι.
- Διενεργεί τακτικές ή έκτακτες συναντήσεις με τους χωρικούς φορείς ή/και Τοπικές Ομάδες προκειμένου να ενημερωθεί για την πορεία υλοποίησης των έργων και της Στρατηγικής και τα ζητήματα - προβλήματα που μπορεί να έχουν προκύψει.
- Συνθέτει σε περιφερειακό επίπεδο το βραχυπρόθεσμο Περιφερειακό Πρόγραμμα Δράσης - Ενεργειών το οποίο θα αποτελεί τμήμα της Εξαμηνιαίας Έκθεσης Προόδου της πορείας υλοποίησης που αναφέρεται παραπάνω. Το Πρόγραμμα συντίθεται από τα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης και θα διαχωρίζεται ανά Στρατηγική, κατατάσσοντας τα έργα σε κατηγορίες.

Καθώς ο αριθμός των έργων σε επίπεδο περιφέρειας αναμένεται να είναι μεγάλος, η κατηγοριοποίηση των έργων θα γίνεται σε πρώτο βαθμό από τις Τοπικές Ομάδες με τα αντίστοιχα Σχέδια Δράσης και θα αποστέλλεται στην Περιφερειακή⁷. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, οι Τοπικές Ομάδες θα πρέπει να διαθέτουν, μεταξύ άλλων, επαρκή στοιχεία σχετικά με την πορεία υλοποίησης των έργων που θα συγκεντρώνονται μέσα από τακτικές συναντήσεις με τους τοπικούς εταίρους. Στην συνέχεια η Περιφερειακή Ομάδα σε συνεργασία με την ΕΥΔ, βάσει της εμπειρίας της και των πληροφοριών που διαθέτει, μπορεί να διαφοροποιεί την κατάταξη των έργων.

Όπως έχει αναγραφεί παραπάνω (βλέπε Τοπικές Ομάδες) για κάθε έργο των κατηγοριών c) και d) και e) με ευθύνη του Χωρικού Φορέα :

3. συντάσσεται **σύντομο σημείωμα** που αναφέρει ακροθιγώς τα αίτια των καθυστερήσεων.
4. σε συνεργασία των δύο Ομάδων διαμορφώνεται το **πλάνο απαιτούμενων ενεργειών** για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του έργου με σαφή περιγραφή της μεθοδολογίας, του χρόνου, του αρμόδιου φορέα, του ύψους και της πηγής χρηματοδότησης (αν χρειάζεται) καθώς και του αναμενόμενου αποτελέσματος των ενεργειών. Διευκρινίζεται ότι δεν αναμένεται η πρόταση λύσεων σε όλα τα πιθανά προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ένα έργο ή μια παρέμβαση, ωστόσο είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε επίπεδο διακυβέρνησης της Στρατηγικής η καταγραφή ακόμα και της αδυναμίας άμεσης επίλυσης των προβλημάτων του έργου. Για τη διευκόλυνση των φορέων και την απλοποίηση είναι δυνατό το πλάνο ενεργειών να αφορά ομάδες έργων ή παρεμβάσεων.

Προτάσεις δράσεων Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης της Διοικητικής Ικανότητας των Φορέων.

⁷ Για αναλυτική μεθοδολογία κατάταξης των έργων βλέπε στο σελ.20 - II. Παρακολούθηση της Πορείας Υλοποίησης (σε επίπεδο στρατηγικής) καθώς και τα Παραρτήματα I και II.

Στο **βραχυπρόθεσμο Περιφερειακό Πρόγραμμα Δράσης – Ενεργειών** (βλέπε Παράρτημα II), που **θα περιλαμβάνεται στις εξαμηνιαίες Εκθέσεις Προόδου των Χωρικών Στρατηγικών της Περιφέρειας**, θα προτείνονται και θα προτεραιοποιούνται ανάγκες Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης της Διοικητικής Ικανότητας των χωρικών φορέων και των δικαιούχων των έργων στη βάση ενός συγκεκριμένου πλάνου ενεργειών. Οι ανάγκες τεχνικής υποστήριξης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και όπου είναι δυνατόν να ομαδοποιούν τις διαπιστώσεις και τα προβλήματα ή αιτήματα που θα καταγράφονται αντίστοιχα από τις Τοπικές Ομάδες Υποστήριξης (βλ. –2.2. III. Διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης / IV. Κατάστρωση Οδικού Χάρτη Έργου). Η Περιφερειακή Ομάδα, βάσει της εμπειρίας και των ικανοτήτων της, μπορεί να εξειδικεύει περαιτέρω τον τρόπο αντιμετώπισης των ζητημάτων ωρίμανσης και υλοποίησης των έργων. Ευθύνη της ωστόσο είναι να ιεραρχεί, ομαδοποιεί και να προγραμματίζει σε ένα ρεαλιστικό πλάνο τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης. Οι προτάσεις θα έχουν πινακοποιημένη μορφή περιέχοντας μόνο τις απαραίτητες πληροφορίες, που είναι:

- Ο τίτλος του έργου / Παρέμβασης ή του ζητήματος ή του αντικειμένου σε περίπτωση δράσης Ενδυνάμωσης της Διοικητικής Ικανότητας
- Ο τύπος του προβλήματος
- Ο δικαιούχος αρμόδιος φορέας ή ο ωφελούμενος
- Ο τύπος ενίσχυσης ΤΒ /ΔΙ που απαιτείται (κωδικοποιημένα)
- Παρακολούθηση των δράσεων δημοσιότητας και του προγράμματος προβολής: Διατυπώνει παρατηρήσεις εφόσον απαιτούνται στις σχετικές εκθέσεις που παραδίδουν οι Τοπικές Ομάδες .

Για την παρακολούθηση της διαχείρισης των έργων είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν συμπληρωματικά με τα παραπάνω και σχετικά ψηφιακά εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί από φορείς υποστήριξης των δικαιούχων όπως η ΜΟΔ ΑΕ ([Εκδόσεις & Εργαλεία \(mou.gr\)](https://www.eetaa.gr/index.php?tag=prosopiko#)) και η ΕΕΤΑΑ <https://www.eetaa.gr/index.php?tag=prosopiko#> .

III. Παρακολούθηση των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των Στρατηγικών σε επίπεδο Περιφέρειας.

Η παρακολούθηση των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων αποσκοπεί στη σύνδεσή τους με τις αναγνωρισμένες ανάγκες και τους στόχους των Στρατηγικών. Η λειτουργία αυτή βασίζεται στην αντίστοιχη λειτουργία των Χωρικών Ομάδων και έχει ως στόχο την σύνθεση των εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων και την ομογενοποίησή τους, προκειμένου να τροφοδοτήσουν συνολικά το Περιφερειακό Πρόγραμμα.

Σύστημα παρακολούθησης με κατάλληλους δείκτες και ισχυρή λογική της Παρέμβασης

Κατά το σχεδιασμό των Προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 είχαν δοθεί με το υπ' αριθμ. 98520-10/09/2021 Έγγραφο Εργασίας αναλυτικές κατευθύνσεις σχετικά με το πλαίσιο παρακολούθησης και τους δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν. Οι Χωρικές Στρατηγικές ως τμήμα των προγραμμάτων αυτών οφείλουν να τηρούν τις ανωτέρω κατευθύνσεις και ευθύνη της Περιφερειακής Ομάδας αποτελεί ο έλεγχος και η πρόταση αλλαγών σε περιπτώσεις που κρίνεται ότι οι κατευθύνσεις δεν τηρούνται.

Επιπρόσθετα η Περιφερειακή Ομάδα, προς διευκόλυνση και ενίσχυση των διαδικασιών παρακολούθησης των Περιφερειακών Προγραμμάτων, αναλαμβάνει τη σύνθεση των τιμών δεικτών εκροής και αποτελέσματος του συνόλου των Χωρικών Στρατηγικών και

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

αντιμετωπίζει προβλήματα όπου απαιτούνται προσαρμογές και εξομαλύνσεις, ώστε να μπορούν να πραγματοποιηθούν αθροίσεις.

Ειδικότερα:

- Η Περιφερειακή Ομάδα ελέγχει αν οι Δείκτες του Περιφερειακού Προγράμματος (κοινοί και ομαδοποιημένοι) έχουν ενσωματωθεί και εξειδικευτεί (κατανεμηθεί) ορθά στα Σχέδια των Στρατηγικών. Ελέγχει επίσης ότι η μέτρηση των δεικτών θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Μεθοδολογικό Έγγραφο του Πλαισίου Επίδοσης.
- Κατά τη φάση έγκρισης των σχεδίων εξετάζει επίσης την εφαρμογή της Λογικής της Παρέμβασης και επισημαίνει προς το φορέα σχεδιασμού, πιθανές προσαρμογές σε δείκτες. Φροντίζει επίσης, για δείκτες εκτός προγράμματος, αυτοί να είναι κατά το δυνατόν ομογενοποιημένοι σε περιφερειακό επίπεδο ώστε να μπορούν να προστεθούν.

Διαθεσιμότητα στοιχείων και διαδικασίες συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων παρακολούθησης

- Η Περιφερειακή Ομάδα (μέσω της συμμετοχής σε αυτή εκπροσώπου της ΕΥΔ) διασφαλίζει την πρόσβαση και την παροχή των απαραίτητων στοιχείων από το ΟΠΣ στους χωρικούς φορείς των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤοΚ και συνεργάζεται με περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες για την ενσωμάτωση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων που συμπληρώνουν την ανάλυση.

Σύνθεση αποτελεσμάτων παρακολούθησης σε Περιφερειακό επίπεδο, διάχυση γνώσεων και αποτελεσμάτων, δικτύωση

- Η Περιφερειακή Ομάδα είναι υπεύθυνη για τη σύνθεση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης σε περιφερειακό επίπεδο. Παράλληλα, είναι ο φορέας που επικοινωνεί και διαχέει τα αποτελέσματα της παρακολούθησης κάθε φορέα στους υπολοίπους συμβάλλοντας ενεργά στη βελτίωση των ικανοτήτων τους μέσα από τη δικτύωση.
- Διαμορφώνει κατευθύνσεις και προτάσεις προς τους χωρικούς φορείς, ενώ συμβάλει στην ανάπτυξη ενδοπεριφερειακών δικτύων ανταλλαγής γνώσης και πρακτικών. Διαχέει γνώσεις και πληροφορίες που αποκομίζει από ευρύτερα δίκτυα που μετέχει (Ευρωπαϊκά, Εθνικά, Διαπεριφερειακά).

Κινητοποίηση σχετικών φορέων και πολιτών στις δραστηριότητες παρακολούθησης

- Συντονίζει την ενίσχυση της Ικανότητας σε θέματα παρακολούθησης του σχεδιασμού σε περιφερειακό επίπεδο. Η Ομάδα δύναται να οργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις για τις τοπικές ομάδες και αρχές και διατυπώνει τις ανάγκες για την ενίσχυση της ικανότητας στην οικεία ΕΥΔ και στην ΕΑΣ.
- Παρακολουθεί τις Στρατηγικές και ενημερώνει τους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με τα πρότυπα.
- Οργανώνει συναντήσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών.

IV. Ενημέρωση της ΕΥΔ και της ΕΥΣΠεΠ

Η διαδικασία ενημέρωσης της ΕΥΔ διασφαλίζεται σε μεγάλο βαθμό από τη συμμετοχή στελεχών της υπηρεσίας στην Περιφερειακή Ομάδα, ωστόσο είναι σημαντική η διενέργεια τακτικών συναντήσεων.

Η ενημέρωση της ΕΥΣΠεΠ θα γίνεται μέσα από τη λειτουργία του Θεματικού Δικτύου και τη διαβίβαση των εξαμηνιαίων Εκθέσεων Προόδου. Η συμμετοχή των στελεχών της ΕΥΔ στην Περιφερειακή Ομάδα διασφαλίζει ένα κανάλι άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης.

Η Περιφερειακή Ομάδα προωθεί στην ΕΥΣΠεΠ ζητήματα που αφορούν εξειδικευμένη υποστήριξη σε στρατηγικού χαρακτήρα⁸ έργα (βλ. επίσης παρακάτω Οδικός Χάρτης Υλοποίησης Έργων). Η ενέργεια αυτή υλοποιείται προκειμένου να αναγνωριστούν έργα προτεραιότητας που αντιμετωπίζουν πολύπλοκα προβλήματα υλοποίησης και να εξεταστεί η δυνατότητα εξειδικευμένης υποστήριξης από μηχανισμούς που ενεργοποιούνται σε εθνικό επίπεδο.

Η εμπειρία υλοποίησης των Χωρικών Στρατηγικών την περίοδο 2014-2020 έχει αναδείξει την ανάγκη συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων μερών που καλούνται από κοινού, βάσει των αρμοδιοτήτων τους, να επιλύσουν διάφορα ζητήματα. Για το λόγο αυτό, οι Περιφερειακές Ομάδες αποστέλλουν αιτήματα προς την ΕΥΔ για την προώθηση και γρήγορη επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση σε συνεργασία με την ΕΥΣΠεΠ.

⁸ Έργα που είτε καλύπτουν σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού είτε είναι κρίσιμα για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής.

3 Συνεργασία μεταξύ Περιφερειακής και Τοπικής Ομάδας

Η ομαλή συνεργασία της κάθε Τοπικής Ομάδας με την Περιφερειακή (στο πλαίσιο της πολύ-επίπεδης διακυβέρνησης) είναι απαραίτητη για την επιτυχία της λειτουργίας τους. Η συνεργασία αυτή αφορά την ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών, την τακτική συνεννόηση και επικοινωνία, τον από κοινού σχεδιασμό και συντονισμό δράσεων, τη διάχυση της πληροφορίας και τη δικτύωση.

Ως βέλτιστη πρακτική θεωρείται η εκπροσώπηση στελέχους από κάθε ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ στις συνεδριάσεις της Περιφερειακής Ομάδας. Αυτή η πρακτική θα ενισχύσει την αμεσότητα του συντονισμού των Στρατηγικών σε περιφερειακό επίπεδο, θα επιτρέψει την άμεση επίλυση προβλημάτων, την ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και πληροφορίας μεταξύ των χωρικών φορέων και θα θέσει ένα παραγωγικό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των πόλεων της Περιφέρειας.

Ειδικότερα στο φάσμα υλοποίησης των λειτουργιών που περιγράφονται παραπάνω:

- Οι Τοπικές Ομάδες θα πρέπει να παραδίδουν στις Περιφερειακές Ομάδες τις Εκθέσεις προόδου και ωρίμανσης σε ημερομηνία που θα οριστεί από την Περιφερειακή Ομάδα, κάνοντας την κατάλληλη επεξεργασία και περιλαμβάνοντας τις σχετικές πληροφορίες για την εξέλιξη έργων που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί στο πρόγραμμα.
- Η Περιφερειακή Ομάδα θα πρέπει να διενεργεί τακτικά (τουλάχιστον μια φορά το έτος) κοινές συνεδριάσεις με τις Τοπικές Ομάδες. Σε αυτές μπορούν οι Τοπικές Ομάδες να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των εργασιών τους, να συζητούνται αναλυτικότερα τα ζητήματα της υλοποίησης, οι ανάγκες σε τεχνική υποστήριξη και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του Χωρικού Φορέα και των δικαιούχων κ.α.
- Η Περιφερειακή Ομάδα υποστηρίζει τις Τοπικές Ομάδες για την ενημέρωση και την κατανόηση των εξελίξεων σε σχέση με το πλαίσιο υλοποίησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ, κατευθύνσεις που εκδίδονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και για δυνατότητες ενίσχυσης της Διοικητικής Ικανότητας του Χωρικού Φορέα ή των Δικαιούχων των πράξεων. Επίσης δίνει κατευθύνσεις για την επίλυση προβλημάτων επικαλύψεων με άλλες Στρατηγικές (αν υπάρχουν στην ίδια περιοχή).

Η συμμετοχή ενός εκπροσώπου από κάθε Τοπική Ομάδα στην Περιφερειακή Ομάδα, είναι δυνατή και σκόπιμη ενώ ο Εμπειρογνώμονας της Περιφερειακής Ομάδας λειτουργεί

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

ως σύνδεσμος με τις Τοπικές Ομάδες. Αντίστοιχα ένα άτομο από κάθε Τοπική Ομάδα θα πρέπει να ορίζεται ως η επαφή επικοινωνίας με την Περιφερειακή Ομάδα.

Οι εργασίες των δύο Ομάδων θα υποστηριχτούν από την ΕΑΣ μέσω του espa.gr με υλικό κοινού ενδιαφέροντος όπως σχετική νομοθεσία, μελέτες, κατευθυντήρια έγγραφα, πρακτικά ημερίδων, διοικητικά έγγραφα και άλλο βοηθητικό υλικό. Επίσης μέσω της ιστοσελίδας μπορεί να γίνεται η υποβολή και να είναι διαθέσιμες οι εκθέσεις προόδου των Στρατηγικών, να πραγματοποιείται ηλεκτρονική ανταλλαγή εγγράφων και να γίνεται κατάθεση ερωτημάτων.

Διάγραμμα 5. Συνοπτική παρουσίαση ρόλων και συνεργασιών)

	Τοπική Ομάδα Υποστήριξης	Περιφερειακή Ομάδα Υποστήριξης
Σχεδιασμός	<ul style="list-style-type: none"> Συντονίζει και υποστηρίζει τον Χωρικό Φορέα στο Σχεδιασμό και την διαβούλευση, υποβάλει στην Περιφερειακή Ομάδα 	<ul style="list-style-type: none"> Ελέγχει την τήρηση των δεσμεύσεων Ελέγχει την ποιότητα της διαβούλευσης Συντονίζει τις Χωρικές Στρατηγικές και συνθέτει τον περιφερειακό χάρτη Χωρικών Στρατηγικών
Υλοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> Υποστηρίζει τον Χωρικό Φορέα στην ένταξη των έργων του Προσδιορίζει τα προβλήματα υλοποίησης και συντάσσει σχέδια δράσης για την επίλυση τους, διαμορφώνει προτάσεις τεχνικής υποστήριξης 	<ul style="list-style-type: none"> Επικοινωνεί τις Χωρικές Ομάδες στην αντιμετώπιση προβλημάτων Κινητοποιεί λύσεις τεχνικής υποστήριξης Παρέχει (μέσω του εμπειρογνώμονα) Διοικητική Ενδυνάμωση
Παρακολούθηση	<ul style="list-style-type: none"> Συντάσσει περιοδικές εκθέσεις προόδου και τις υποβάλει 	<ul style="list-style-type: none"> Αναλαμβάνει την έγκαιρη παροχή πληροφορίας από το ΟΠΣ στη Χωρική Ομάδα Ελέγχει τις εκθέσεις προόδου των Χωρικών Στρατηγικών και τις συνθέτει σε μια ενιαία περιφερειακή

4 Στελέχωση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης και καθήκοντα των μελών της

Η στελέχωση των ομάδων σε Περιφερειακό και Τοπικό Επίπεδο χωρικού φορέα θα πρέπει να διασφαλίζει την κάλυψη των χαρακτηριστικών και των δεξιοτήτων για τις αρμοδιότητες που περιγράφονται στα παραπάνω. Ωστόσο, στο βαθμό που κάθε περιφέρεια και κάθε χωρικό σύνολο έχει τις δικές του ξεχωριστές ανάγκες, προκλήσεις, ιδιαιτερότητες και δυναμικές, το οργανωτικό σχήμα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και να προσαρμόζεται στις τοπικές ιδιαιτερότητες. Σε κάθε περίπτωση, η στελέχωση των Ομάδων θα πρέπει να εξυπηρετεί τη βέλτιστη άσκηση των λειτουργιών τους, αλλά και να εξασφαλίζει τη διάχυση της πληροφορίας τόσο σε ενδοπεριφερειακό όσο και σε διαπεριφερειακό επίπεδο.

Η σύνθεση της κάθε Ομάδας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη μια σειρά από παραμέτρους όπως:

- το είδος και τη θεματική στόχευση της Στρατηγικής (και των αριθμό Στρατηγικών για τις Περιφερειακές Ομάδες)
- το χωρικό και χρηματοδοτικό τους μέγεθος,
- τις άλλες Στρατηγικές που υλοποιούνται στην περιοχή (ΤΑΠΤοΚ, θεματικές στρατηγικές, στρατηγικού χαρακτήρα παρεμβάσεις ΤΑΑ ή ΠΔΕ),
- την ύπαρξη και ικανότητα τοπικών φορέων⁹ που εδρεύουν ή δραστηριοποιούνται σε κάθε περιοχή/ περιφέρεια όπως Πανεπιστήμια, Επιμελητήρια (Εμπορικά, Τεχνικό, Οικονομικό, Γεωτεχνικό κ.α.), Σύνδεσμοι, Αναπτυξιακές Εταιρίες και Οργανισμοί.

Παράλληλα μπορούν, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να αξιοποιηθούν, σε ρόλο εμπειρογνώμονα, θεσμικοί φορείς της αυτοδιοίκησης όπως η ΕΕΤΑΑ ή οι ΠΕΔ, η ΚΕΔΕ και άλλοι. Η συμμετοχή εμπειρογνομώνων (θεσμικών φορέων ή ιδιωτών με κατάλληλες δεξιότητες και εμπειρία) αποσκοπεί αφενός στην περαιτέρω εισροή γνώσης στο σύστημα διακυβέρνησης, στον επιμερισμό του φόρτου εργασίας μεταξύ των εμπειρογνομώνων και των υπηρεσιακών παραγόντων (που έχουν και άλλες αρμοδιότητες). Η συμμετοχή εμπειρογνομώνων μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ανάθεση έργου Τεχνικής Υποστήριξης του Χωρικού Φορέα για την παρακολούθηση και την υποστήριξη της υλοποίησης των Στρατηγικών (που θα καλύπτει το σύνολο της περιόδου εφαρμογής).
- Τη δέσμευση της συμμετοχής του συμβούλου σχεδιασμού της (κατά τα πρότυπα συμμετοχής του βασικού μελετητή στα τεχνικά έργα που εκτελούνται με την Ν.4412/16, (σε αυτή την περίπτωση η συμμετοχή θα πρέπει να έχει προβλεφθεί στο σχετικό τεύχος του διαγωνισμού ή να δοθεί συμπληρωματικά).

⁹ Κατά τα οριζόμενα στα σημεία β,γ,δ του Άρθρου 8 για την εταιρική σχέση και την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση του ΚΚΔ 1060/2021.

- Τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με κατάλληλους φορείς.

I. Σύνθεση Ομάδων

Παρακάτω δίνονται με τη μορφή παραδειγμάτων πιθανές συνθέσεις των Ομάδων Υποστήριξης που μπορούν να ασκήσουν τις παραπάνω λειτουργίες.

Μια ενδεικτική σύνθεση Περιφερειακής Ομάδας με αριθμό από 7 ως 13 μέλη (εκτίμηση) μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή :

- 2-3 στελέχη της ΕΥΔ (εκ των οποίων 1 Μονάδα Α, 1 Μονάδα Β)
- 1 εκπρόσωπος από κάθε Τοπική Ομάδα ΒΑΑ
- 1-3 στελέχη Υπηρεσιών Περιφερειών / Π.Ε. που σχετίζονται με θεματικές υλοποίησης ΟΧΕ
- 1 Ειδικός Εμπειρογνώμονας (Ανάθεση από Π ΤΒΥΔ 2021-2027)
- 0-3 Εμπειρογνώμονες (Σύμβουλος υποστήριξης, Πανεπιστήμιο ή εκπρόσωπος τοπικού επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα)

Μια ενδεικτική σύνθεση Τοπικής Ομάδας για την υποστήριξη ΟΧΕ/ΒΑΑ, που εφαρμόζεται εντός ορίων ενός μόνο Δήμου, με αριθμό από 5 ως 8 μέλη μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή :

- 1 εκπρόσωπος Αστικής Αρχής (μέλος Δημοτικού Συμβουλίου)
- 2 -3 στελέχη των Υπηρεσιών του επικεφαλής φορέα από την Δ/ση Προγραμματισμού, την Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών ή ανάλογα της ειδικής στόχευσης του προγράμματος άλλης σχετικής διεύθυνσης (π.χ. κινητικότητας, κοινωνικών υπηρεσιών, πολιτισμού κλπ)
- 0-3 εκπροσώπους ή εμπειρογνώμονες λοιπών φορέων εταιρικού σχήματος με επαρκή σχετική εμπειρία (υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων, περιφερειακή ανάπτυξη, διαχείριση υποδομών, ενίσχυση επιχειρηματικότητας, περιβάλλον κλπ) και λοιπών φορέων της τοπικής κοινωνίας των πολιτών .
- 0 -1 εκπρόσωπος Αναπτυξιακής Εταιρίας ή Οργανισμού
- 0-1 Εμπειρογνώμονας (Πανεπιστήμιο περιοχής)

Μια ενδεικτική σύνθεση Τοπικής Ομάδας ΟΧΕ/ΒΑΑ, που εφαρμόζεται σε διαδημοτική ΒΑΑ, με αριθμό από 5 ως 13 μέλη μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή :

- 1 εκπρόσωπος Επικεφαλή Φορέα (αιρετός επικεφαλή φορέα, ως σύνδεσμος με Χωρικό Φορέα).
- 2 -3 στελέχη υπηρεσιών του επικεφαλής φορέα
- 1 στέλεχος κάθε συμμετέχοντα Δήμου (μη επικεφαλής φορέα, κατά προτίμηση από Δ/ση Προγραμματισμού ή Δ/ση Τεχνικής Υπηρεσίας).
- 0 -3 εκπροσώπους ή εμπειρογνώμονες λοιπών φορέων εταιρικού σχήματος με επαρκή σχετική εμπειρία (υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων, περιφερειακή ανάπτυξη, διαχείριση υποδομών, ενίσχυση

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

επιχειρηματικότητας, περιβάλλον κλπ) και λοιπών φορέων της τοπικής κοινωνίας των πολιτών

- 0-1 στέλεχος της οικίας ΕΥΔ¹⁰
- 0-2 εμπειρογνώμονες (Αναπτυξιακός Οργανισμός, ΑΕΙ ή άλλος φορέας)

Μια ενδεικτική σύνθεση Τοπικής Ομάδας ΟΧΕ (εκτός ΒΑΑ), που εφαρμόζεται σε υπο-περιφερειακή κλίμακα, με αριθμό από 5 ως 13 μέλη μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή:

- 1-2 εκπροσώπους του Επικεφαλής Χωρικού Φορέα (Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα, Επικεφαλής ΟΤΑ)
- 2-3 στελέχη της Δ/σεων Προγραμματισμού, Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Τουρισμού συνεργαζόμενων Δήμων, ή Περιφερειακής Ενότητας/ Περιφέρειας
- 1-3 στελέχη της οικίας ΕΥΔ¹⁰ ή στέλεχος Φορέα με σχετικές δεξιότητες (ΕΕΤΑΑ, Αναπτυξιακή Εταιρία / Οργανισμό)
- 0-3 εκπροσώπους αρμόδιων υπηρεσιών που σχετίζονται με τη θεματική στόχευση της ΟΧΕ (ενδεικτικά ΟΦΥΠΕΚΑ – τοπική μονάδα, ΥΠΠΟ - ΕΦΑ, ΕΟΤ) με έδρα την περιοχή
- 1-2 εμπειρογνώμονες (σύμβουλος υποστήριξης, Πανεπιστήμιο ή εκπρόσωπος τοπικού επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα)

Μια ενδεικτική σύνθεση Τοπικής Ομάδας ΟΧΕ, που εφαρμόζεται σε διαπεριφερειακή κλίμακα, με αριθμό από 7 ως 15 μέλη μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή:

- εκπροσώπους της Περιφερειακής Αρχής (τουλάχιστον 1 από κάθε συμμετέχουσα Περιφέρεια)
- 2-4 στελέχη της Δ/σεων Προγραμματισμού, Τεχνικών Υπηρεσιών, Περιβάλλοντος, Τουρισμού συνεργαζόμενων Δήμων ή Περιφερειακής Ενότητας/ Περιφέρειας
- 2-4 στελέχη των συμμετεχόντων ΕΥΔ¹¹ ή στέλεχος Φορέα με σχετικές δεξιότητες (ΕΕΤΑΑ, Αναπτυξιακή Εταιρία / Οργανισμό)
- 0-3 εκπροσώπους αρμόδιων υπηρεσιών που σχετίζονται με τη θεματική στόχευση της ΟΧΕ (ενδεικτικά ΟΦΥΠΕΚΑ-ΜΔΠΠ, ΥΠΠΟ - ΕΦΑ, ΕΟΤ) με έδρα την περιοχή
- 1-2 εμπειρογνώμονες (σύμβουλος υποστήριξης, Πανεπιστήμιο ή εκπρόσωπος τοπικού επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα)

Επίσης στις Τοπικές Ομάδες μπορεί εφόσον κρίνεται σκόπιμο και κατέχουν επαρκή εμπειρία και τεχνογνωσία, να μετέχουν στελέχη φορέων της κοινωνίας των πολιτών, συλλόγων τοπικού ή εθνικού χαρακτήρα που εκπροσωπούν κοινωνικές ομάδες ή δραστηριοποιούνται σε θέματα πολιτισμού και περιβάλλοντος.

¹⁰ Εφόσον τεκμηριώνεται από την σημαντικότητα της Στρατηγικής στην υλοποίηση των στόχων του Προγράμματος

¹¹ Η συμμετοχή στελέχους από κάθε ΕΥΔ που χρηματοδοτεί την ΟΧΕ είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για το συντονισμό του προγραμματισμού των προσκλήσεων και του επιμερισμού των δαπανών.

II. Διοικητική Ενδυνάμωση Φορέων Σχεδιασμού και Υλοποίησης ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ

Η έλλειψη προσωπικού, η περιορισμένη γνώση / κατάρτιση, η έλλειψη δεξιοτήτων και εργαλείων που σχετίζονται με την εκτέλεση και υλοποίηση διαφόρων ενεργειών στον κύκλο σχεδιασμού, διαβούλευσης, υλοποίησης, παρακολούθησης, απολογισμού και παραγωγής προστιθέμενης αξίας μίας Ολοκληρωμένης Στρατηγικής, αναγνωρίζεται ως ένας από τους κύριους λόγους που επηρέασαν αρνητικά την υλοποίηση των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ.

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και του Προγράμματος Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη των Δικαιούχων 2021-2027 (ΤΕΒΥΔ 2021-2027) έχει διασφαλιστεί η ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας των φορέων στον τομέα των ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ. Στόχος (και παράλληλα προϋπόθεση) των δράσεων που θα υλοποιηθούν στον τομέα Ενδυνάμωσης (Υποστήριξης) των Δικαιούχων είναι οι δράσεις που θα υλοποιηθούν να αφήνουν μόνιμο αποτύπωμα στον τρόπο λειτουργίας του φορέα που λαμβάνει την υποστήριξη. Κατά συνέπεια οι δράσεις ενδυνάμωσης δεν περιλαμβάνουν έργα ωρίμανσης έργων (μελέτες), ή τεχνικού συμβούλου ο οποίος εκτελεί εργασίες για λογαριασμό μιας υπηρεσίας. Δράσεις ενδυνάμωσης θεωρούνται αυτές που προσφέρουν κατάρτιση, τεχνογνωσία, εργαλεία και εφόδια που ενισχύουν την ικανότητα του ίδιου του οργανισμού να ανταπεξέλθει καλύτερα μετά την ενίσχυση που δέχεται στα αντικείμενα εργασίας του και στις προκλήσεις, καθώς και μεταρρυθμίσεις – απλοποιήσεις που μειώνουν τον χρόνο και κόπο που απαιτείται για την υλοποίηση διαφόρων ενεργειών.

Το Πρόγραμμα της Ενδυνάμωσης των φορέων στις ΟΧΕ και ΒΑΑ (υπό διαμόρφωση) προβλέπεται να περιλαμβάνει την υποστήριξη των φορέων μέσα από coaching, mentoring και on the job training, τη δημιουργία Οδηγών Εφαρμογής, Ψηφιακών Εργαλείων, προγραμμάτων κατάρτισης των στελεχών των φορέων (και των τοπικών και περιφερειακών ομάδων) , λειτουργίες Επιχειρησιακού Κέντρου Υποστήριξης φορέων (one-stop-shop) που θα κατευθύνουν τους φορείς στην επίλυση των προβλημάτων τους, την ενίσχυση της λειτουργίας του Θεματικού Δικτύου για την ολοκληρωμένη εδαφική και βιώσιμη αστική ανάπτυξη που λειτουργεί υπό το συντονισμό της ΕΥΣΠΕΠ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 προκειμένου να αναδειχθούν καλές πρακτικές και να δημιουργηθούν δίκτυα συνεργασίας και ανταλλαγής πρακτικών.

Επιπλέον προβλέπεται η χρηματοδότηση Ειδικών Εμπειρογνομόνων οι οποίοι θα έχουν αποκλειστική απασχόληση με τις Χωρικές Στρατηγικές της κάθε περιφέρειας ως το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου. Η εξειδίκευση και ο καθορισμός του αριθμού των ειδικών εμπειρογνομόνων (που σε κάθε περίπτωση θα είναι ολιγομελής και αποκεντρωμένη) καθώς και η δημιουργία ενός κεντρικού μηχανισμού καθοδήγησης και υποστήριξης του έργου τους (συμπεριλαμβανομένης της πρόσληψής τους) θα εξειδικευτεί από το ΤΕΒΥΔ 2021-2027.

Τα καθήκοντα και ο ακριβής ρόλος του Ειδικού Εμπειρογνώμονα θα εξειδικευτούν μετά την έγκριση του Οδικού Χάρτη για την Ενδυνάμωση των Δικαιούχων.

III. Τεχνική Βοήθεια (ΤΒ), Ενδυνάμωση της Διοικητικής Ικανότητας (ΕΔΙ) και Εμπειρογνώμονες Τοπικών Ομάδων.

Η υποστήριξη του σχεδιασμού, της προετοιμασίας (ωρίμανσης) των έργων, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης αποτελεί κύρια παράμετρο για το σχεδιασμό. Εμπειρικά, εκτιμάται ότι για την αποτελεσματική εφαρμογή μιας Στρατηγικής είναι απαραίτητη η απόδοση πόρων έως και 10% σε έργα τεχνικής υποστήριξης.

Για την περίοδο 2021-2027 προβλέπονται τρεις πηγές ΤΒ – ΕΔΙ. Συγκεκριμένα:

1. **Το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας και Υποστήριξης των Δικαιούχων:** Προβλέπει να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα στις Στρατηγικές μέσα από την εφαρμογή ενός συγκεκριμένου Οδικού Χάρτη με συγκεκριμένες ενέργειες, δράσεις και στόχους. Ο χάρτης αυτός αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2023 και προβλέπεται να περιλαμβάνει δράσεις όπως οδηγούς εφαρμογής, καταρτίσεις, δικτύωσεις, mentoring – coaching, ψηφιακά εργαλεία κ.α. Μέσα από τις δράσεις αυτές θα χρηματοδοτηθούν και οι εμπειρογνώμονες των Περιφερειακών Ομάδων Υποστήριξης.
2. **Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος Περιφέρειας:** Μπορούν να χρηματοδοτηθούν ενέργειες δικτύωσης φορέων σε περιφερειακό επίπεδο, πράξεις αξιολόγησης και αναθεώρησης των Στρατηγικών. Ο Άξονας Τεχνικής Βοήθειας των Περιφερειακών Προγραμμάτων δύναται (εφ' όσον υπάρχει διαθέσιμος προϋπολογισμός) να χρηματοδοτήσει και ενέργειες ωρίμανσης έργων (μελέτες), στο πλαίσιο της επιλεξιμότητας. Παράλληλα, τα Περιφερειακά Προγράμματα μπορούν (π.π. 170) να χρηματοδοτήσουν συμπληρωματικές δράσεις Ενδυνάμωσης της Ικανότητας των Δικαιούχων που θα δρουν συμπληρωματικά με αυτές του Τομεακού Προγράμματος και αφορούν ιδιαίτερα περιφερειακά θέματα. Τέτοιες για παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η κατάρτιση των πολιτικών διοικήσεων Χωρικών Φορέων, η διοργάνωση ημερίδων /συνεδρίων/εργαστηρίων σχετικά με μία θεματική ΟΧΕ, η δικτύωση σε περιφερειακό επίπεδο κ.ά.
3. **Ο σχετικός Άξονας του Στόχου Πολιτικής 5:** Αφορά ιδιαίτερα ενέργειες ΕΔΙ των φορέων που υλοποιούν πράξεις του Άξονα. Σύμφωνα με τον ΚΚΔ οι δράσεις αυτές πρέπει να είναι «παραπάνω από κλασική Τεχνική Βοήθεια».

Σύμφωνα με την εγκύκλιο οι Χωρικοί Φορείς μπορούν να χρηματοδοτήσουν Εμπειρογνώμονες και Τεχνικούς Συμβούλους που θα πλαισιώσουν την Τοπική Ομάδα Υποστήριξης της Στρατηγικής τους. Ο Τεχνικός Σύμβουλος έχει ως αντικείμενο την παροχή συμβουλών προς τον οργανισμό για την καλύτερη κατανόηση των εργασιών του και την εύρεση αποτελεσματικών λύσεων.

Τα καθήκοντα του Εμπειρογνώμονα / Τεχνικού Συμβούλου της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης είναι ανάλογα με αυτά της Περιφερειακής και μπορεί να:

- Υποστηρίζει την Τοπική Ομάδα στην παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και των έργων, αναλαμβάνει τη σύνταξη και την εισήγηση των Εκθέσεων Παρακολούθησης της Προόδου.
- Συνεργάζεται και κινητοποιεί τους φορείς υλοποίησης για την επίτευξη των έργων, καταγράφει αδυναμίες ή εμπόδια στην υλοποίησή τους και προτείνει δράσεις για την αντιμετώπισή τους. Παρέχει τεχνικές συμβουλές προς τους φορείς υλοποίησης σε σχέση με τη διαχείριση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των έργων τους.

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

- Διαρθρώνει και παρακολουθεί το χρονοδιάγραμμα (ετήσιο πλάνο) εργασιών
- Καταγράφει και οριοθετεί ανάγκες για Τεχνική Βοήθεια και τις εισηγείται στην Ομάδα Τοπικής Υποστήριξης ή στον Χωρικό Φορέα.
- Διαμορφώνει τους Όρους Αναφοράς (Terms of Reference) έργων τεχνικής βοήθειας και υποστηρίζει στην έκδοση προσκλήσεων.
- Συνεργάζεται με τους υπόλοιπους χωρικούς εμπειρογνώμονες και με τον Περιφερειακό εμπειρογνώμονα, μεγιστοποιώντας την εμπειρία και τα οφέλη.
- Συλλέγει για λογαριασμό του φορέα δεδομένα και στοιχεία που αφορούν την υλοποίηση των έργων.
- Υποστηρίζει το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας και προβολής (ανάθεση Τεχνικού Συμβούλου μπορεί να συνδυαστεί και με Σύμβουλο Δημοσιότητας).

Ο Τεχνικός Σύμβουλος μπορεί, εφόσον προβλέπεται από τη σύμβαση και με κατάλληλο προϋπολογισμό, επιπλέον να:

- Παρέχει υπηρεσίες παρακολούθησης τήρησης προδιαγραφών των έργων (βοηθός επιβλέποντα),
- Ενημέρωσης τεχνικών δελτίων παρακολούθησης των έργων για το ΟΠΣ,
- Συμπλήρωση φακέλου έργου / δημόσιας σύμβασης που παρουσιάζουν ελάσσονες τροποποιήσεις / συμπληρώσεις.

IV. Μηχανισμοί Τεχνικής Βοήθειας

Στη παρούσα συγκυρία έχουν ενεργοποιηθεί διάφοροι μηχανισμοί τεχνικής βοήθειας σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς. Αυτοί αφορούν:

IV.1.1 Ενδυνάμωση Ικανότητας Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης και Δικαιούχων ΕΣ (Capacity Building) ΕΣΠΑ μέσω Σύμβασης Παροχής Τεχνικής Υποστήριξης Project Advisory Support Service Agreement (PASSA) με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης έργου (PASSA) προσφέρεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) στο πλαίσιο σχετικής συμφωνίας με την Ελληνική Κυβέρνηση για την υποστήριξη της εφαρμογής των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και της απορρόφησης των χρηματοδοτικών πόρων. Η τρέχουσα συμφωνία που ισχύει ως τον 6/2024 καλύπτει τους τομείς των ΟΧΕ, της διαχείρισης των Υγρών και Στερεών Αποβλήτων, της Ηλεκτροκίνησης και της Δίκαιης Μετάβασης.

Η Ομάδα του PASSA περιλαμβάνει τους Εμπειρογνώμονες και Σύμβουλους της ΕΤΕπ, καθώς και ομάδες εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών που καλύπτουν μια ευρεία γκάμα τεχνικών και επιστημονικών ειδικοτήτων που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων και την υποστήριξη των φορέων στους σχετικούς τομείς. Ειδικότερα στον τομέα των Στρατηγικών, ο Σύμβουλος της ΕΤΕπ βρίσκεται σε άμεση – καθημερινή συνεργασία με την μονάδα Γ' της ΕΥΣΠεΠ και παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης σε κεντρικά και οριζόντια ζητήματα. Έχει ανοικτή επικοινωνία με τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων των Περιφερειών για την καταγραφή προβλημάτων και την υποστήριξη τους σε ζητήματα σχεδιασμού και μετάβασης από την περίοδο 2014-2020 σε αυτή της περιόδου 2021-2027.

Για τους φορείς υλοποίησης των Στρατηγικών το PASSA προσφέρει επιπλέον ad-hoc υποστήριξη σε έργα στρατηγικής σημασίας που παρουσιάζουν δυσκολίες στην υλοποίηση, λόγω ελλείψεων ή αδυναμιών του Φορέα Υλοποίησης, στην ωρίμανση, την ανάθεση ή την διεκπεραίωση διοικητικών ή συμπληρωματικών πράξεων. Η υποστήριξη αυτή περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- την υποστήριξη του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αττικής στην διαμόρφωση Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης μιας Συμφωνίας Πλαίσιο για την ωρίμανση των προτάσεων τεχνικών έργων (που θα υλοποιηθούν από την ΒΑΑ) των Δήμων της Δυτικής Αττικής,
- την υποστήριξη του Δήμου Μυτιλήνης στη διαδικασία ανάθεσης των μελετών για την προστασία του παράκτιου μετώπου Μυτιλήνης – Αεροδρομίου Μυτιλήνης από την διάβρωση και την δημιουργία ποδηλατικής -πεζοπορικής διαδρομής στο τμήμα αυτό,
- τη διαμόρφωση του σχεδίου (master plan) για την ανάδειξη του Λιμνοχωρίου του Δήμου Αμυνταίου ως κέντρου τουρισμού για άτομα με αναπηρίες.

Η επιλογή υποστήριξης έργων γίνεται από την ΕΥΣΠΕΠ σε συνεργασία με τις ΔΑ των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

IV.1.2 World Bank

Το έργο «Ελλάδα Βιώσιμες πόλεις και περιφέρειες μέσω ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων» είναι μια πιλοτική δραστηριότητα για τη δοκιμή πρακτικών προσεγγίσεων για τη δημιουργία ικανοτήτων τόσο για τη βελτίωση της ποιότητας των στρατηγικών, των σχεδίων και των έργων όσο και για την επιτάχυνση της υλοποίησης. Το έργο παρέχει υποστήριξη για τη δημιουργία ικανοτήτων σε ένα σύνολο 4 δήμων (Ηρακλείου, Καλαμάτας, Καβάλας και Λάρισας) καθώς ξεκινούν τη διαδικασία σχεδιασμού/προετοιμασίας των σχετικών στρατηγικών για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες ή αναπτυξιακές προτεραιότητες κάθε πόλης, παρέχεται ειδική θεματική υποστήριξη που περιλαμβάνει θέματα όπως οι βιώσιμες αστικές μεταφορές, το πράσινο των αστικών χώρων, η ενεργειακή απόδοση, η ψηφιοποίηση και οι έξυπνες πόλεις. Το έργο πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με τις επιλεγμένες πόλεις, τις ελληνικές αρχές τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο και με τη Μονάδα Ελλάδας και Κύπρου της DG REGIO.

IV.1.3 Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία (EUI).

Η συνιστώσα δημιουργίας ικανοτήτων της EUI επιδιώκει να βελτιώσει και να αυξήσει τις ικανότητες των πόλεων στο σχεδιασμό πολιτικών, στρατηγικών και πρακτικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με ολοκληρωμένο και συμμετοχικό τρόπο. Συμβάλλει επίσης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή αυτών των πολιτικών και σχεδίων δράσης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Αυτό το στοιχείο περιλαμβάνει τη συνεργασία με δίκτυα πόλεων URBACT IV, καθώς και δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους και ανάπτυξη ικανοτήτων τύπου Δικτύου Αστικής Ανάπτυξης.

Με βάση τις προηγούμενες δραστηριότητες του Δικτύου Αστικής Ανάπτυξης, τις γνώσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (JRC) και τον μηχανισμό Technical Assistance and Information Exchange καθώς και τις εργασίες κεφαλαιοποίησης της Urban Innovation Action UIA, αυτές οι δραστηριότητες στοχεύουν:

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

- να βελτιώσουν τις ικανότητες των πόλεων να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν στρατηγικές, πολιτικές και πρακτικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με ολοκληρωμένο και συμμετοχικό τρόπο
- να βελτιώσουν την ποιότητα του σχεδιασμού και της συνολικής εφαρμογής στρατηγικών, πολιτικών και πρακτικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης

Η συνολική ομάδα-στόχος που απευθύνεται στις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων της EUI είναι το προσωπικό των αστικών κέντρων και πολιτικοί από πόλεις που ενδιαφέρονται ή εμπλέκονται στην Πολιτική Συνοχής και τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη.

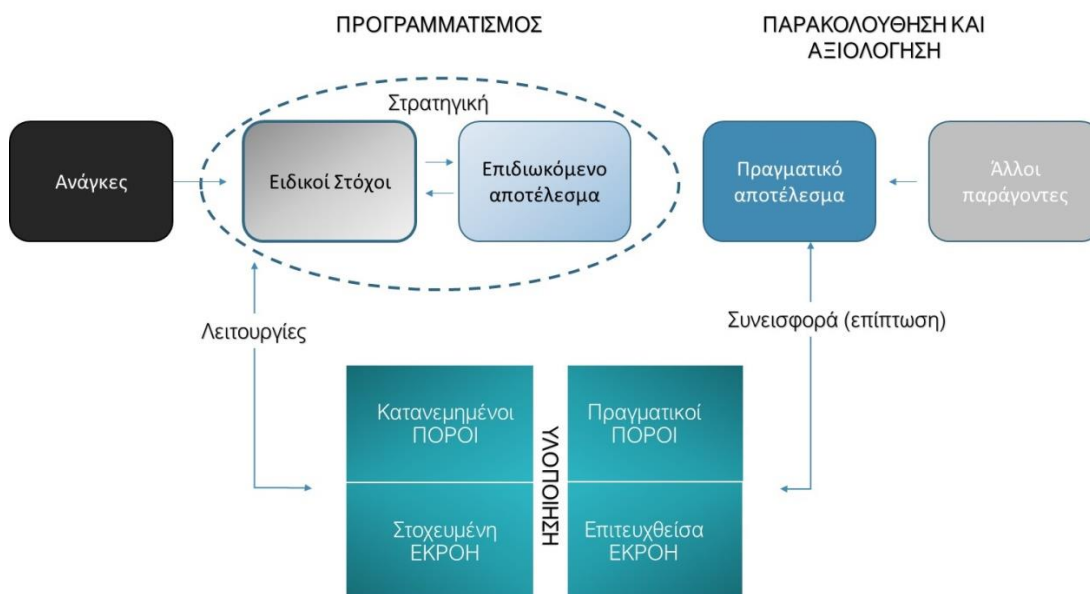
Υπάρχουν τρεις βασικές δραστηριότητες: α) ανταλλαγές από πόλη σε πόλη, β) αξιολογήσεις από ομότιμους και γ) εκδηλώσεις ανάπτυξης ικανοτήτων.

5 Δείκτες Παρακολούθησης Προόδου

Η χρήση δεικτών στο σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αποτίμηση μίας στρατηγικής ή ενός σχεδίου είναι το κύριο εργαλείο της παρακολούθησης, αφού επιτρέπουν την παρατήρηση των αλλαγών που είτε αποτελούν αποτέλεσμα της στρατηγικής, είτε συντελούνται στο ευρύτερο περιβάλλον και διαμορφώνουν μια νέα κατάσταση.

Στο σύστημα της Πολιτικής Συνοχής, κατά τις τελευταίες προγραμματικές περιόδους, έχει επικρατήσει η μεθοδολογία της Λογικής της Παρέμβασης για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση των Προγραμμάτων. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τρεις βασικές διαδικασίες: τον Προγραμματισμό, την Υλοποίηση και την Παρακολούθηση και Αξιολόγηση (βλέπε διάγραμμα). Η χρήση του παρακάτω διαγράμματος ροής αφορά κυρίως τα Προγράμματα, αλλά εφαρμόζεται και στις υποκείμενες Στρατηγικές τους.

Διάγραμμα 6. Λογική της Παρέμβασης και διαδικασίες (πηγή EC 2015, προσαρμογή)

Ουσιαστικό στοιχείο για μια εδαφική Στρατηγική είναι η παρακολούθηση της προόδου τόσο στο στάδιο της υλοποίησης όσο και στο στάδιο παραγωγής των αποτελεσμάτων. Αυτό πραγματοποιείται μέσα από την επιλογή ενός συνόλου δεικτών και επίσης από ρυθμίσεις για τη συλλογή των δεδομένων.

Διακρίνονται δύο κατηγορίες δεικτών: α) οι δείκτες παρακολούθησης των εκροών και των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της Στρατηγικής και β) οι δείκτες παρακολούθησης της υλοποίησης.

Δείκτες Παρακολούθησης Εκροών και Αποτελεσμάτων

Τα Περιφερειακά Προγράμματα περιλαμβάνουν δείκτες Εκροών και Αποτελεσμάτων υπό ένα (κατά το δυνατόν) κοινό και ομογενοποιημένο πλαίσιο.

Ως κοινοί δείκτες αναφέρονται όλοι οι δείκτες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού 1058/2021¹². Οι δείκτες αυτοί έχουν οριστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, χρησιμοποιώντας κοινή ή παραπλήσια (ανά κράτος) μεθοδολογία. Δράσεις που οι εκροές ή τα αποτελέσματά τους δεν μπορούν να καλυφθούν από το σετ των κοινών δεικτών, καλύπτονται με ειδικούς δείκτες. Στο βαθμό που οι δράσεις αυτές αφορούν πέραν του ενός Προγράμματος, με ευθύνη της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, οι δείκτες αυτοί έχουν ομογενοποιηθεί (βάσει των αρχικών προτάσεων των Προγραμμάτων) προκειμένου να είναι κοινοί για όλη την χώρα. Οι δείκτες αυτοί ονομάζονται ομογενοποιημένοι.

Για το Στόχο Πολιτικής 5 (που εντάσσονται οι ΟΧΕ και ΒΑΑ) το σύνολο των Περιφερειακών Προγραμμάτων χρησιμοποιεί 5 Κοινούς Δείκτες Εκροών και έναν ομογενοποιημένο δείκτη αποτελέσματος, καθώς ο Κανονισμός δεν περιλαμβάνει κανέναν δείκτη αποτελέσματος για τον ΣΠ 5. Οι δείκτες αυτοί θα πρέπει να καλυφθούν για κάθε έναν από τους Ειδικούς Στόχους 5.1 (που αφορά τις ΒΑΑ) και 5.2 (που αφορά τις λοιπές ΟΧΕ) αθροιστικά από το σύνολο των Στρατηγικών που υλοποιεί κάθε Πρόγραμμα.

Οι δείκτες του ΣΠ5 που έχει επιλέξει το κάθε Περιφερειακό Πρόγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στις Στρατηγικές και να αποτιμώνται σύμφωνα με την μεθοδολογία του Μεθοδολογικού Εγγράφου του Πλαισίου Επίδοσης του κάθε προγράμματος, προκειμένου να τροφοδοτούν την άθροισή τους σε Περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο σε επίπεδο Στρατηγικής, οι δείκτες αυτοί δεν αρκούν για να καλύψουν την παρακολούθηση και αποτίμηση της κάθε Στρατηγικής σύμφωνα με τη Λογική της Παρέμβασης. Προτείνεται λοιπόν το σύστημα δεικτών των Στρατηγικών να εμπλουτιστεί με τη χρήση επιπλέον δεικτών από τις άλλες θεματικές (Στόχους Πολιτικής) του Προγράμματος.

Στο σχεδιασμό των Χωρικών Στρατηγικών συνιστάται η χρήση των Κοινών και Ομογενοποιημένων δεικτών που περιλαμβάνονται στο Μεθοδολογικό Έγγραφο του Πλαισίου Επίδοσης κάθε εγκεκριμένου Περιφερειακού Προγράμματος. Είναι σκόπιμο οι Στρατηγικές να ακολουθούν όσο γίνεται πιστότερα το Περιφερειακό Πρόγραμμα και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (για τύπους δράσεων που δεν υπάρχουν στους λοιπούς άξονες του Προγράμματος της Περιφέρειας τους) να χρησιμοποιούνται Ειδικόι Δείκτες εκροών ή αποτελέσματος. Η χρήση των Κοινών ή Ομογενοποιημένων Δεικτών θα επιτρέψει την αποτίμηση της επίπτωσης κάθε στρατηγικής, (αλλά και του συνόλου τους) στην επίτευξη των Ειδικών και Στρατηγικών Στόχων του Προγράμματος και θα βοηθήσει στο να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των διαφορετικών προσεγγίσεων και πρακτικών υλοποίησης παρόμοιων δράσεων, στοιχείο που θα επιτρέψει την ανάδειξη καλών πρακτικών και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της χρήσης των οικονομικών πόρων. Παράλληλα καθώς κανονιστικά μια σειρά από τύπους δράσεων οριζόντιου χαρακτήρα (όπως π.χ. κοινωνικές δομές) εξαιρούνται από τη χρηματοδότηση των ΟΧΕ/ΒΑΑ και υλοποιούνται από τις γενικές δράσεις των Προγραμμάτων, η προσέγγιση αυτή θα επιτρέψει την παρακολούθηση του συνόλου της επίδρασης του ΕΣΠΑ σε μία περιοχή.

Διευκρινίζεται ότι Χωρικές Στρατηγικές μπορούν να χρησιμοποιήσουν οποιονδήποτε Κοινό δείκτη του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού του ΕΤΠΑ ή αντίστοιχα

¹² <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

Ομογενοποιημένο ή Ειδικό Δείκτη του Μεθοδολογικού Εγγράφου του Πλαισίου Επίδοσης του αντίστοιχου Προγράμματος της Περιφέρειάς τους (το οποίο οι φορείς μπορούν να αναζητήσουν από τη ΔΑ), ανεξάρτητα Στόχου Πολιτικής. Αρκεί φυσικά ο δείκτης να είναι συναφής με τη Λογική της Παρέμβασης. Η επιλογή και η στοχοθεσία των δεικτών είναι χρήσιμο να ελεγχθεί από την Περιφερειακή Ομάδα Υποστήριξης, προκειμένου να είναι συμβατή εννοιολογικά και μεθοδολογικά με το Πρόγραμμα.

Δείκτες Παρακολούθησης της Υλοποίησης (ΔΠΥ).

Οι ΔΠΥ δεν αναφέρονται στον Κανονισμό και κατά κανόνα αποτελούν δευτερογενής επεξεργασίες στοιχείων του ΟΠΣ, του Προγράμματος ή των Στρατηγικών. Υπό την έννοια αυτή δεν πρέπει να συγχέονται με τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που εξειδικεύονται από την ειδική μονάδα της ΕΥΣΣΑΕ/

Οι προτεινόμενοι Δείκτες Παρακολούθησης της Υλοποίησης αφορούν την παρακολούθηση της Στρατηγικής. Προτείνονται συμπληρωματικά των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που θα περιλαμβάνουν οι Στρατηγικές και οι οποίοι θα παρακολουθούνται μέσω του ΟΠΣ. Συνεπώς δεν αντικαθιστούν την υποχρέωση συμπλήρωσης δεικτών που ακολουθούν τη Λογική της Παρέμβασης στα σχέδια των Στρατηγικών και διασφαλίζουν ότι οι πόροι των Περιφερειακών Προγραμμάτων κατευθύνονται σε μία ολοκληρωμένη στρατηγική με μετρήσιμα αποτελέσματα.

Οι ΔΠΥ ορίζονται για να παρακολουθούν κυρίως την εξέλιξη της πορείας του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της Στρατηγικής και των Έργων της και επί της ουσίας παρακολουθούν την συγκριτική εξέλιξη κάποιων δεδομένων του ΟΠΣ. Οι προτεινόμενοι δείκτες, ο τρόπος υπολογισμού και η χρησιμότητά τους παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

Δείκτης	Μονάδα	Σκοπιμότητα	Μεθοδολογία Μέτρησης	Πηγή:
Αριθμός εκδηλώσεων διαβούλευσης	Αριθμός	Αποτυπώνει την προσπάθεια διαβούλευσης της Στρατηγικής. Ως εκδηλώσεις ορίζονται ημερίδες, δημόσιες παρουσιάσεις και συζητήσεις, συναντήσεις εργασίας, έρευνες γνώμης – πρότασης έργων.	Μετριέται σε επίπεδο Στρατηγικής, καταγραφή κατά την εκτέλεση.	Χωρικός Φορέας, απολογιστικές εκθέσεις συμβούλων σχεδιασμού.
Αριθμός Φορέων που συμμετείχαν στις διαδικασίες διαβούλευσης	Αριθμός φορέων	Αποτυπώνει το εύρος της συμπερίληψης των τοπικών φορέων στην κατάρτιση της Στρατηγικής.	Η μέτρηση του δείκτη απαιτεί την τήρηση Δελτίου Συμμετοχής στις δραστηριότητες διαβούλευσης. Η συμμετοχή μπορεί να αφορά φυσική παρουσία σε κάποια εκδήλωση, συμμετοχή σε σύσκεψη εργασίας, συμπλήρωση ερωτηματολογίου – συμμετοχή σε έρευνα γνώμης – πρότασης έργων.	Δελτία Καταγραφής
Αριθμός Δράσεων Στρατηγικής (ανά τομέα)	Αριθμός	Αποτυπώνει το εύρος της Στρατηγικής κατά το σχεδιασμό της. Η σκοπιμότητά του είναι κυρίως η δημιουργία μιας τιμής βάσης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως παρονομαστής για την εκτίμηση της εξέλιξης της υλοποίησης.	Ο δείκτης μετριέται κατά την έγκριση της Στρατηγικής (και επικαιροποιείται σε περίπτωση αναθεώρησής της).	Σχέδιο Στρατηγικής
Αριθμός Σχεδιαζόμενων Έργων Στρατηγικής	Αριθμός	Αποτυπώνει το βαθμό της εξειδίκευσης κάθε Στρατηγικής, Μια Δράση μπορεί να εξειδικευτεί σε ένα ή περισσότερα έργα τα οποία μπορεί είτε να ορίζονται από την αρχή είτε να εξειδικεύονται στη συνέχεια. Για την παρακολούθηση της πορείας εξειδίκευσης του σχεδιασμού η μέτρηση αυτή πρέπει να γίνεται ανά 6μηνο. Ο δείκτης μπορεί να μετρηθεί από το εξάμηνο 0 (εφόσον υπάρχουν ονοματισμένα έργα). Είναι δείκτης του οποίου η αξία είναι μεγαλύτερη κατά την αρχική περίοδο υλοποίησης της εφαρμογής και φυσιολογικά ο ρυθμός μεταβολής του πρέπει να φθίνει και να μηδενίζεται προς την ολοκλήρωση αυτής.	Καταγράφονται οι προτάσεις έργων που εντάσσονται στη Στρατηγική.	Επιχειρησιακός Σχεδιασμός / Χωρικός Φορέας
Προϋπολογισμός Δράσεων που αφορούν Πεδία Παρέμβασης για το Κλίμα	Ευρώ	Αποτυπώνει τη δέσμευση για κατανομή τουλάχιστον του 30% των πόρων σε δράσεις για το Κλίμα και χρησιμοποιείται ως στοιχείο ελέγχου της Στρατηγικής κατά το σχεδιασμό και τις αναθεωρήσεις του.	Οι τιμές θα αναφέρονται στο εγκεκριμένο σχέδιο.	Σχέδιο Στρατηγικής

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

Δείκτης	Μονάδα	Σκοπιμότητα	Μεθοδολογία Μέτρησης	Πηγή:
Αριθμός προσκλήσεων Στρατηγικής	Αριθμός	Αποτυπώνει το βαθμό ενεργοποίησης του σχεδιασμού. Για την παρακολούθηση της πορείας εξειδίκευσης του σχεδιασμού η μέτρηση αυτή πρέπει να γίνεται ανά 6μηνο, και θα περιλαμβάνει και την εκτίμηση για το επόμενο εξάμηνο.	Καταγράφεται ο αριθμός των προσκλήσεων που έχουν δημοσιευθεί για την ένταξη πράξεων στη Στρατηγική.	Διαχειριστική Αρχή ή ΕΦΔ ή ΟΤΔ
Προϋπολογισμός ενταγμένων πράξεων προς προϋπολογισμό Στρατηγικής συνολικά και ανά Πεδίο Παρέμβασης	Ποσοστό	Αποδίδει την ενεργοποίηση του Σχεδιασμού ανά Πεδίο Παρέμβασης και μπορεί να αναδείξει τομείς στους οποίους η Στρατηγική παρουσιάζει προβλήματα υλοποίησης. Χρησιμεύει στην παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των Στρατηγικών για το κλίμα κατά την περίοδο υλοποίησης.	Διάρθρωση της τιμής του πεδίου. Προϋπολογισμός Ένταξης με την αντίστοιχη τιμή του Σχεδίου της Στρατηγικής.	ΟΠΣ
Μέσος Χρόνος μεταξύ Ένταξης Έργου – Ανάληψης Νομικών Δεσμεύσεων	Ημέρες	Αποσκοπεί στο να καταγράψει το χρόνο που απαιτείται για την ωρίμανση του έργου, υπολογίζεται για κάθε έργο και δράση προκειμένου να δείξει έργα που καθυστερούν.	Ο δείκτης υπολογίζεται ως μέσος όρος αριθμού ημερών για το σύνολο των έργων της Στρατηγικής βάσει των τιμών που τηρούνται στο ΟΠΣ	ΟΠΣ
Δαπάνες προς προϋπολογισμό ενταγμένων πράξεων συνολικά, ανά έργο ή ανά Πεδίο Παρέμβασης	Ποσοστό	Αποδίδει την εξέλιξη του οικονομικού αντικείμενου των Στρατηγικών και εκφράζει συνολικά την εικόνα της πορείας υλοποίησης τόσο της Στρατηγικής, όσο και του κάθε έργου. Ο υπολογισμός του δείκτη ανά ΠΠ τροφοδοτεί τον παρακάτω δείκτη.	Δαπάνες προς Προϋπολογισμό, υπολογίζεται ανά έργο και αθροίζεται στα παραπάνω επίπεδα.	ΟΠΣ
Δαπάνες ΠΠ σχετικών με το Κλίμα / Σύνολο Δαπανών Στρατηγικής	Ευρώ	Ελέγχει την πορεία υλοποίησης των δεσμεύσεων για το κλίμα.	Άθροιση των δαπανών των σχετικών δαπανών ανά Στρατηγική.	ΟΠΣ
Έργα Τεχνική Βοήθειας	Αριθμός	Έργα τεχνικής βοήθειας που υλοποιούνται.		ΟΠΣ
Αριθμός φορέων που συμμετείχαν σε δράσεις υποστήριξης της Διοικητικής Ικανότητας	Αριθμός	Φορείς που μετέχουν σε δράσεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας.		Δελτία καταγραφής έργων / ΟΠΣ

6 Βιβλιογραφία

- Fioretti, C. P. (2020). *Εγχειρίδιο Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης*. Luxembourg: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Martin Ferry, S. K. (2018). *Integrated territorial development: new instruments – new results?* Delft: EPRD.
- Pertoldi, M. F. (2022). *Handbook of Territorial and Local Development Strategies*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Αστική Διαχείριση Α.Ε. (2020). *Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020*.
- Εθνική Αρχή Συντονισμού, 124143 - 21-12-2022 Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ.
- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων
- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
- Νόμος 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΦΟΡΕΑΣ / ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ / Τυπικά Χαρακτηριστικά	ΡΟΛΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΡΟΛΟΣ ΣΤΗ ΧΩΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΕΥΔ.	<p>Διαθέτει γνώσεις για την αρμονική σύνδεση των Στρατηγικών με το Πρόγραμμα, την ευθυγράμμιση των στρατηγικών με το Προγραμματικό Πλαίσιο, τους κανόνες επιλεξιμότητας, τις διαδικασίες ένταξης έργων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων τεχνικής βοήθειας.</p> <p>Έχει εμπειρία αναγνώρισης και αξιολόγησης των αναγκών ωρίμανσης των έργων και παρακολούθησης έργων και στρατηγικών μέσω δεικτών.</p>	<p>Διασφαλίζει τη συνεκτικότητα των Στρατηγικών με τα Προγράμματα και τη συνέργεια με έργα εκτός Ολοκληρωμένων Στρατηγικών. Αποτελεί σημείο επαφής που επιτρέπει την άμεση ανταλλαγή πληροφοριών. Λειτουργεί ως ένας φορέας «πρωτοβάθμιας» διοικητικής υποστήριξης για άμεσα και «απλά» προβλήματα των στρατηγικών.</p>	<p>Δεν είναι σκόπιμο στη γενική περίπτωση.</p> <p>Σκοπιμότητα μόνο σε ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ με προϋπολογισμό > 5% του Προγράμματος και κατά την κρίση της ΔΑ. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να περιορίζεται σε συντονιστικό ρόλο και να στοχεύει στην καλύτερη – άμεση συνεργασία των δύο αρχών.</p>
ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΒΑΘΜΟΥ), ΤΟΠΙΚΗΣ (Α' Η Β')	<p>Διαθέτει γνώση της ωριμότητας και σκοπιμότητας των προτεινόμενων έργων, τυχών ελλείψεων και προβλημάτων που διαθέτουν. Γνωρίζει την υφιστάμενη διοικητική ικανότητα των εμπλεκόμενων φορέων και τις αδυναμίες – ελλείψεις που πιθανώς εντοπίζονται. Γνωρίζει το θεσμικό πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων και υλοποίησης δημοσίων έργων.</p> <p>Διαμεσολαβεί μεταξύ της Περιφερειακής Ομάδας και των Δομών Διακυβέρνησης ή των Τοπικών Ομάδων.</p>	<p>Η εκπροσώπηση θα πρέπει να περιορίζεται μόνο για τις ΟΧΕ με ιδιαίτερη βαρύτητα (σε χρηματοδοτικούς ή πληθυσμιακούς όρους). Ο ρόλος επικεντρώνεται κυρίως στον άμεσο συντονισμό.</p>	<p>Είναι σκόπιμη η άσκηση του ρόλου του συντονιστή στην Τοπική Ομάδα. Σε περίπτωση μη ύπαρξης μέλους της ΕΥΔ στην Τοπική Ομάδα (συνήθης περίπτωση) θα πρέπει να λειτουργεί ως σύνδεσμος με την Περιφερειακή Ομάδα.</p>
ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑΣ	<p>Διαθέτει γνώσεις για τη συνάφεια των στρατηγικών με άλλες πολιτικές (χωροταξικές, περιβαλλοντικές, συγκοινωνιακές, κοινωνικές) και θεσμικές ρυθμίσεις. Μπορεί να στοιχειοθετήσει και να υποστηρίξει επιστημονικά και τεχνικά τη λήψη αποφάσεων και να προτείνει πρακτικές αντιμετώπισης ζητημάτων που απασχολούν σε επίπεδο σχεδιασμού – υλοποίησης.</p>	<p>Η χρησιμότητά του, όπως και τα χαρακτηριστικά του εξαρτώνται από το είδος και τη στόχευση των Στρατηγικών στην Περιφέρεια. Μπορεί να αναλάβει σημαντικό ρόλο στη συλλογή και την επεξεργασία των δεδομένων παρακολούθησης (ρόλο τεχνικού συμβούλου) και την καθοδήγηση των στρατηγικών.</p>	
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ, ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	<p>Μπορεί κατά περίπτωση να προσφέρει σημαντικές απόψεις σε θέματα δραστηριοποίησής τους που αφορούν τόσο ιδιαίτερα ζητήματα της κάθε Στρατηγικής (π.χ. θεματικές στοχεύσεις) ή οριζόντια θέματα σε ζητήματα όπως η προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία, η ισότητα και η ενσωμάτωση κ.ο.κ.</p>	<p>Μπορεί να παρέχουν άμεση γνώση και ενίσχυση της ικανότητας σε εξειδικευμένα θέματα των Στρατηγικών.</p>	

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
(εξαμηνιαία έκθεση)**

1. Γενικά Στοιχεία ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ Προγράμματος [Όνομα Περιφέρειας]

Παρουσιάζονται οι ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ κάθε Περιφέρειας συνοπτικά (1.000 με 1.500 χαρακτήρες ανά Στρατηγική) με έμφαση στη Στόχευση και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Στο τμήμα αυτό μπορούν να αναφέρονται εφόσον είναι σκόπιμο επίσης:

- Τα λοιπά Χωρικά εργαλεία που εφαρμόζονται στην περιοχή, καθώς και ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα.
- Επιμέρους Χωρικές – Χωροταξικές ρυθμίσεις που σχετίζονται με τις ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ.

Τα βασικά στοιχεία των ΟΧΕ συγκεντρώνονται στον παρακάτω πίνακα που αποτελεί το κύριο περιεχόμενο της Ενότητας

Πιν. 1 Συνοπτικός Πίνακας ΟΧΕ

	ΟΧΕ1	ΟΧΕ2	ΣΥΝΟΛΟ
Όνομασία:	Τίτλος ΟΧΕ – ΟΧΕ/ΒΑΑ			
Χωρικό Εργαλείο				
Ημερομηνία Έγκρισης:	ηη/μμ/εεεε απόφασης ένταξης ή έγκρισης επικαιροποίησης.			-
Όραμα ή Στρατηγικός Στόχος:				-
Περιοχή Εφαρμογής:	Ανάλογα την περίπτωση αναφορά σε διοικητικές ενότητες (ΠΕ ή Δήμοι ή ΔΕ/ΔΚ) . Σε ΒΑΑ, να διευκρινίζεται αν αφορά μόνο εντός ορίου οικισμού, ή Δήμο/ ΔΕ ή λειτουργική περιοχή.			
Επικεφαλής Φορέας - Αρχή:	Κατά ΕΛΣΤΑΤ 2021			Άθροιση
Πληθυσμός Αναφοράς:				
Προϋπολογισμός Στρατηγικής ΠΕΠ: ΔΔ				
Προϋπολογισμός Στρατηγικής ΕΠΣΑ εκτός ΠΕΠ: ΔΔ	Σε περίπτωση που το σχέδιο περιλαμβάνει χρηματοδότηση από πολλά Ταμεία / Προγράμματα ή/και άλλα χρηματοδοτικά μέσα, μπορούν να αποτυπώνονται και διακριτά			
Σύνολο Π/Υ ΕΣΠΑ:	Το ποσοστό αυτό αθροίζεται για τις ΒΑΑ σε επίπεδο περιφερειακών, προκειμένου να παρακολουθείται σε εθνικό επίπεδο η τήρηση του 8%			
Προϋπολογισμός εκτός ΕΣΠΑ: ΔΔ				
Αριθμός Εγκεκριμένων				

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

Έργων				
Προϋπολογισμός ΔΔ δράσεων για Κλίμα :	Τμήμα Προϋπολογισμού που αναφέρεται στα σχετικά ΠΠ και μόνο για πόρους που προέρχονται από το Περιφερειακό Πρόγραμμα			
Εντάξεις ΔΔ:	Μόνο για Περιφερειακό Πρόγραμμα (ή ανά Πρόγραμμα προαιρετικά)			
Νομικές Δεσμεύσεις ΔΔ:	Μόνο για Περιφερειακό Πρόγραμμα (ή ανά Πρόγραμμα (προαιρετικά)			
Πληρωμές ΔΔ:	Μόνο για Περιφερειακό Πρόγραμμα (ή ανά Πρόγραμμα (προαιρετικά)			

2. Γενικά Στοιχεία υλοποίησης ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ

Περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

2.1 Περιγραφή του γενικού πλαισίου υλοποίησης των Στρατηγικών.

Καταγράφεται συνολικά με έμφαση σε γεγονότα που επηρέασαν θετικά ή αρνητικά την υλοποίησή τους, συμπεριλαμβανομένων εξελίξεων σε θέματα νομοθεσίας και ενίσχυσης της Διοικητικής Ικανότητας. Περιγράφονται συνοπτικά οι επιπτώσεις και ο μηχανισμός επίδρασης στις Στρατηγικές.
(max 8.000 χαρακτήρες).

2.2. Αποτίμηση της Πορείας Υλοποίησης σε σχέση με τον σχεδιασμό.

Αποτυπώνεται η γενική εικόνα ανά στρατηγική χρησιμοποιώντας χαρακτηρισμούς όπως «καλή», «ικανοποιητική», «μη ικανοποιητική», «με σημαντικά προβλήματα» και σύντομη επεξήγηση των παραγόντων που επέδρασαν στη συγκεκριμένη Στρατηγική.
(max 1.000 χαρακτήρες ανά Στρατηγική).

Η αποτίμηση συμπληρώνεται από δύο πίνακες, οι οποίοι περιέχουν παρόμοια μορφή και πληροφορία, αλλά με διαφορετική χρονική αναφορά:

- Ο πρώτος συνοψίζει την εικόνα που παρουσιάζουν οι αναλυτικοί πίνακες της κάθε στρατηγικής και περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες εκθέσεις τους για το σύνολο της περιόδου.
- Ο δεύτερος αναφέρει τη σχετική μεταβολή από την προηγούμενη έκθεση.

Είδος Στρατηγικής	ΟΧΕ 1/ ή ΒΑΑ 1		ΟΧΕ 2		ΟΧΕ i	
	Αρ. Έργων	Π/Υ	Αρ. Έργων	Π/Υ	Αρ. Έργων	Π/Υ
Προς ένταξη ή χωρίς ενεργοποίηση						
Σύμφωνα με το σχεδιασμό						
Με σχετικές καθυστερήσεις, χωρίς κίνδυνο μη υλοποίησής						

τους εκτός χρονικού πλαισίου.						
Με καθυστερήσεις έργα που έχουν πρακτικά σταματήσει σε κάποιο στάδιο μετά την ένταξή τους						
Σε κίνδυνο μη Ολοκλήρωσης έργα που κινδυνεύουν να μην υλοποιηθούν εντός χρονικού πλαισίου.						

3. Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης-Ενεργειών

Για κάθε έργο που παρουσιάζει (σημαντικές) καθυστερήσεις ή κίνδυνο μη ολοκλήρωσης είναι σκόπιμο να υπάρχει ένα σύντομο Δελτίο Δράσης – βραχυπρόθεσμων ενεργειών. Τα δελτία αυτά συντάσσονται αρχικά και αποτελούν μέρος της Έκθεσης Προόδου του κάθε Χωρικού Φορέα. Η ΕΥΔ του Προγράμματος διαθέτοντας κατά τεκμήριο μεγαλύτερη εμπειρία στη διαχείριση και παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων μπορεί να εξειδικεύει και να συμπληρώνει τις προτεινόμενες δράσεις. Επίσης ως φορέας που έχει τη συνολική εποπτεία μπορεί να ομαδοποιεί κοινά προβλήματα και να προτείνει κοινούς τρόπους δράσης αποσκοπώντας στη γρηγορότερη και αποδοτικότερη οικονομικά αντιμετώπιση των προβλημάτων.

3.1. Δελτίο Δράσης Έργου

Επαναλαμβάνεται για κάθε έργο που αφορά κατά την κρίση της Περιφερειακής Ομάδας.

Ημερομηνία Αναφοράς	(εξάμηνο παρακολούθησης)
A/A	
Τίτλος Έργου:	
Κωδικός MIS:	(εφόσον υπάρχει)
Περιγραφή αντικειμένου έργου και της εξέλιξης του.	
<i>(max: 1 000 χαρακτήρες)</i>	
<p>Η περιγραφή του έργου προέρχεται από Απόφαση ένταξης ή το ΤΔΕ και τα στοιχεία εξέλιξής του από τις εκθέσεις των ΤΔΕ ή άλλες πληροφορίες που έχει συμπληρώσει ο Δικαιούχος.</p>	
Κατηγορία Προβλήματος (σημειώνεται ότι είναι σχετικό)	Αδυναμία /Καθυστέρηση Ωρίμανσης Έργου από φορέα Αδυναμία προκήρυξης / ορισμού αναδόχου Ανάγκη αναπροσαρμογής έργου – επικαιροποίησης τεχνικών μελετών Αδυναμία αδειοδότησης, ολοκλήρωσης πρώιμων διαδικασιών Αδυναμία επίβλεψης του έργου

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

	Απρόβλεπτα
	Άλλο
Περιγραφή προβλημάτων και ιστορικού τους:	
<i>(max: 1 500 χαρακτήρες)</i>	
Αναλυτική περιγραφή των προβλημάτων με παράθεση ενεργειών που έχουν γίνει, χρόνου τέλεσής τους, αποφάσεων ή πράξεων που έχουν υλοποιηθεί, κενών που προκύπτουν, τρέχουσας κατάστασης.	
Συστάσεις – ανάγκες και προγραμματισμός επόμενου βήματος:	
<i>(max: 1 500 χαρακτήρες)</i>	
Υπό μορφή bullets με χρονικό προσδιορισμό και αρμόδιο φορέα διεκπεραίωσης	

3.2. Ανάγκες Τεχνικής Βοήθειας ΟΧΕ/ΒΑΑ

α) Προτεινόμενα έργα και ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας

Παρουσιάζονται υπό μορφή πίνακα οι προτεινόμενες ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας. Συμπληρώνονται τα στοιχεία ή οι εκτιμήσεις που είναι διαθέσιμα. Οι προτάσεις πρέπει να έχουν συνάφεια με τα ζητήματα που παρουσιάστηκαν στα Δελτία Δράσης.

Τίτλος έργου / ενέργειας Τεχνικής Βοήθειας	Σχετιζόμενο έργο / έργα	Δικαιούχος / Ωφελούμενος	Τύπος	Κόστος	Πηγή Χρημ/σης	Διάρκεια (από – έως)

Το παραπάνω πρότυπο χρησιμοποιείται και για την καταγραφή των υλοποιημένων – υπό υλοποίηση έργων και ενεργειών τεχνικής βοήθειας που έχουν υλοποιηθεί ή υλοποιούνται.

Τίτλος έργου / ενέργειας Τεχνικής Βοήθειας	Σχετιζόμενο έργο / έργα	Δικαιούχος / Ωφελούμενος	Τύπος	Κόστος	Πηγή Χρημ/σης	Διάρκεια (από – έως)

3.3. Προτάσεις Υποστήριξης Διοικητικής Ικανότητας Δικαιούχων

Περιγράφονται οι προτάσεις της Περιφέρειας σε σχέση με εντοπιζόμενα κενά και ανάγκες των δικαιούχων.

(max: 1 500 χαρακτήρες)

--

4. Παρακολούθηση εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων του συνόλου των Στρατηγικών

Παρουσιάζεται το σύνολο των δεικτών των Στρατηγικών που παρακολουθούνται μέσω του ΟΠΣ ανά στρατηγική.

Είδος Στρατηγικής	Ονομασία Δείκτη (RCO ή PSO /RCR ή PSR)			
	ΟΧΕ1/ BAA 1 ή	ΟΧΕ2	ΣΥΝΟΛΟ Ειδικού Στόχου 5.1 ή 5.2
Τιμή Στόχος 2029				
Τιμή Ορόσημο 2024 (μόνο για εκροές)				
Τιμή βάσης (μόνο αποτελέσματα)				
Τρέχουσα τιμή				

Συμπληρώνεται ο παρακάτω πίνακας, ο οποίος μπορεί να παρουσιαστεί και υπό μορφή γραφήματος. Ο Πίνακας εμφανίζει τη συνολική τιμή από όλες τις Χωρικές Στρατηγικές ανά Ειδικό Στόχο του ΣΠ5, δηλαδή ξεχωριστά για ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ.

	Τιμή Τρέχουσας επίτευξης Δείκτη σε Επίπεδο Ειδικού Στόχου
2023	
2024	
2025	
2026	
2027	
2028	
2029	

5. Διαβούλευση και Δημοσιότητα.

α) Διαβούλευση

Το τμήμα αυτό συμπληρώνεται κατά την πρώτη Έκθεση περιλαμβάνοντας τις μέχρι τότε εγκεκριμένες Στρατηγικές και ανανεώνεται μόνο αν υπάρχει κάποια νέα έγκριση ή επικαιροποίηση.

(max: 500 χαρακτήρες ανά στρατηγική)

Ανά Στρατηγική αναφέρονται οι ενέργειες, οι ημερομηνίες και οι συμμετέχοντες με το κατά το δυνατόν περισσότερο ποσοτικά στοιχεία.

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

β) Δημοσιότητα

Το τμήμα αυτό καταγράφει τις βασικές ενέργειες δημοσιότητας και προβολής της Στρατηγικής, συνοψίζοντας τις αναφορές των Τοπικών Ομάδων.

(max: 500 χαρακτήρες ανά στρατηγική)

Ανά Στρατηγική αναφέρονται οι ενέργειες, οι ημερομηνίες και οι συμμετέχοντες με το κατά το δυνατόν περισσότερο ποσοτικά στοιχεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

1. Γενικά Στοιχεία ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ

Σύντομη περιγραφή Στρατηγικής με αναφορά στην περιοχή εφαρμογής, του πληθυσμού αναφοράς, των φορέων που συμμετείχαν στο σχεδιασμό, των αναγκών που καλύπτει, του οράματος ή/και του Στρατηγικού Στόχου (Στόχων), της θεματικής επικέντρωσης, του προϋπολογισμού και των αναμενόμενων εκροών και αποτελεσμάτων.

(max 5 000 χαρακτήρες)

Στοιχεία Χωρικού Φορέα

Αναφέρονται τα μέρη που συστήνουν τον Χωρικό Φορέα και το εταιρικό σχήμα καθώς και οι αρμοδιότητές του, ο επικεφαλής φορέας, τυχόν διαδικασίες λήψης αποφάσεων που έχουν θεσπιστεί καθώς και η σύνθεση και δομή της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης του Χωρικού Φορέα.

(max 2 000 χαρακτήρες)

Κατάλογος Δικαιούχων και Ωφελούμενων Πράξεων ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ

Καταγράφονται σε μορφή λίστας οι φορείς που αναγνωρίζονται ως δικαιούχοι ή ωφελούμενοι των πράξεων.

2 Γενικά Στοιχεία υλοποίησης ΟΧΕ, ΟΧΕ/ΒΑΑ

Περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

2.1 Περιγραφή του γενικού πλαισίου υλοποίησης της ΟΧΕ ή ΟΧΕ/ΒΑΑ.

Καταγράφονται τα γεγονότα που επηρέασαν θετικά ή αρνητικά την υλοποίηση της Στρατηγικής συμπεριλαμβανομένων εξελίξεων σε θέματα νομοθεσίας και ενίσχυσης της Διοικητικής Ικανότητας. Έμφαση δίνεται στη συνοπτική περιγραφή της επίπτωσης και του μηχανισμού επίδρασης.

(max 4.000 χαρακτήρες).

2.2 Πίνακας Παρακολούθησης έργων Στρατηγικής.

Συμπληρώνεται ο παρακάτω πίνακας (με αντιμετάθεση κελιών), ο οποίος περιλαμβάνει τρεις κατηγορίες στοιχείων :

1. Στοιχεία (και εκτιμήσεις) που αναφέρονται στο σχεδιασμό, συμπληρώνονται άπαξ και αναθεωρούνται μόνο σε περίπτωση αναθεώρησης της Στρατηγικής.
2. Στοιχεία που αφορούν το ορόσημο ένταξης του έργου στο Περιφερειακό Πρόγραμμα ως πράξη στο Πρόγραμμα.
3. Στοιχεία και εκτιμήσεις που αναφέρονται στην περίοδο αναφοράς και παρουσιάζουν την εξέλιξη του έργου από περίοδο σε περίοδο.

Οι κατηγορίες 2 και 3 ενημερώνονται σταδιακά, κατά την έναρξη των Στρατηγικών. Δεν συμπληρώνονται τιμές σε αυτά τα πεδία πριν από την έκδοση απόφαση ένταξης του κάθε έργου.

Πιν. 2 Πίνακας Παρακολούθησης Έργων Στρατηγικής

Στοιχεία που συμπληρώνονται κατά την έγκριση της Στρατηγικής	1. Στοιχεία Στρατηγικής και Σχεδιασμού		
	1.1.	Κωδικός – Α/Α (– Άξονα.Δράση.Έργο)	Αναφέρεται ανά Στρατηγική (όχι ο κωδικός του ΟΠΣ)
	1.2.	Τίτλος Δράσης ¹³ / Τίτλος Έργου	
	1.3.	Εκτιμώμενη Ημερομηνία Έναρξης κατά το Σχεδιασμό ¹⁴ .	
	1.4.	Εκτιμώμενη Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Αναφορά σε εξάμηνο και έτος
	1.5.	Έναρξης Λειτουργίας κατά το Σχεδιασμό ¹⁵ .	Αναφορά σε εξάμηνο και έτος
	1.6.	Φορέας Ωρίμανσης (αν απαιτείται)	
	1.7.	Δικαιούχος (Φορέας Εκτέλεσης – Υλοποίησης)	
	1.8.	Φορέας Λειτουργίας (μπορεί διαφέρει από τον Δικαιούχο)	
	1.9.	Κλίμακα Ωριμότητας (αρχική)	1: τεύχη δημοπράτησης ή έχει ανατεθεί η σύνταξη και εκτιμώμενος χρόνος είναι > 3 μήνες. 2: υπάρχει το σύνολο των (οριστικών) μελετών / αποφάσεων / εγκρίσεων καθώς και την κυριότητα της απαιτούμενης γης. 3. διαθέτει (οριστικές) μελέτες, οι οποίες θέλουν αναθεώρηση και νέα τεύχη δημοπράτησης 4. μελετητική ωριμότητα (οριστικές μελέτες) χωρίς εγκριτικές αποφάσεις 5. Φάκελος Έργου ή προμελέτη, χωρίς οριστικές μελέτες. 6. Απαιτείται έγκριση Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ ή ΤΠΣ). 7. Εντελώς ανώριμο
1.10.	Πεδίο Παρέμβασης Δράσης / έργου	Βλέπε Παράρτημα Ι ΚΚΔ 1060/2021	
Λεπτομέρεια	2.		
	2.1.	Κωδικός ΟΠΣ	

¹³¹⁴ Η ημερομηνία αυτή συμπληρώνεται με την έγκριση του σχεδίου, δεν θα πρέπει να αναθεωρείται, ωστόσο μπορεί να είναι κενή ή να προστεθεί αργότερα αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί κατά τη φάση σχεδιασμού.¹⁵ Η ημερομηνία αυτή συμπληρώνεται με την έγκριση του σχεδίου, δεν θα πρέπει να αναθεωρείται, ωστόσο μπορεί να είναι κενή ή να προστεθεί αργότερα αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί κατά τη φάση σχεδιασμού.

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

2.2.	Τρέχουσα Ωριμότητα (χρησιμοποιείται η ίδια κλίμακα, αναφέρεται στο τρέχων εξάμηνο, αξιοποιείται Δελτίο Παρακολούθησης Ενέργειες Ωρίμανσης Έργου αν υπάρχει) ¹⁶ .	Χρήση της παραπάνω κλίμακας
2.3.	Ημερομηνία ένταξης πράξης	
2.4.	Ημερομηνία έναρξης νομικών δεσμεύσεων	
2.5.	Προϋπολογισμός ένταξης (ΔΔ)	
2.6.	Πεδίο Παρέμβασης ΟΠΣ ¹⁷	
2.7.	Νομικές Δεσμεύσεις (ΔΔ)	
2.8.	Πληρωμές (ΔΔ)	
2.9.	Πρόβλεψη πληρωμών επόμενου εξαμήνου (ΔΔ) ¹⁸	
2.10.	Προβλεπόμενη Ημερομηνία Ολοκλήρωσης.	
3.		
3.1.	Απόκλιση του αρχικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης δράσης – έργου	
3.2.	Ύπαρξη αναθεωρημένου χρονοδιαγράμματος έργου / εγκεκριμένη παράταση	
3.3.	Υπάρχοντα προβλήματα – κίνδυνοι υλοποίησης	
3.4.	Ανάγκες Τεχνικής Υποστήριξης Φορέα Υλοποίησης – Δικαιούχου	
3.5.	Ύπαρξη ικανών πόρων (χρηματικών, ανθρώπινων, τεχνολογικών) λειτουργίας – συντήρησης του έργου / δράσης μετά το τέλος της στήριξης	

Τα παραπάνω στοιχεία συμπληρώνονται κατά την έγκριση της Στρατηγικής ή όποτε προστίθεται κάποιο έργο (πράξη) και μετά την εισαγωγή τους. Αφαίρεση και αλλαγή των αρχικών στοιχείων θα πρέπει να γίνεται μόνο μετά από αναθεώρηση της Στρατηγικής.

¹⁶ Το πεδίο αυτό δεν συμπληρώνεται μετά την έναρξη υλοποίησης του έργου εφόσον το έργο υλοποιείται κανονικά. Υπάρχει ωστόσο περίπτωση αναθεώρησης της τιμής σε περίπτωση κάποιου απρόοπτου γεγονότος, η μη υπολογισμού κάποιας παραμέτρου κατά τον αρχικό σχεδιασμό (π.χ. απόκλιση εκτιμήσεων για απαλλοτριώσεις).

¹⁷ Σε περίπτωση πολλαπλών Πεδίων Παρέμβασης θα πρέπει να εγγραφεί το έργο σε ανάλογες σειρές

¹⁸ Είναι σκόπιμο τα δεδομένα των απερχόμενων εξαμήνων να διατηρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής.

2.3. Αποτίμηση της Πορείας Υλοποίησης σε σχέση με το σχεδιασμό.

Συμπληρώνονται με βάση τα στοιχεία του Πίνακα Παρακολούθησης Έργων ΟΧΕ. Η κατάταξη γίνεται με συνεκτίμηση των μεταβλητών και των διαφορών που παρουσιάζουν οι τιμές των πεδίων:

- 1.3 (Εκτιμώμενη Ημερομηνία Έναρξης κατά το Σχεδιασμό) με 3.2 (ημερομηνία έναρξης) ή 3.3. (ημερομηνία ανάληψης ΝΔ)
- 1.4 (Εκτιμώμενη Ημερομηνία Ολοκλήρωσης κατά το Σχεδιασμό) – 3.9 Προβλεπόμενη ημερομηνία Ολοκλήρωσης
- 1.8 με 2.1. (Αρχική και Τρέχουσα Ωριμότητα)
- 3.4 ως 3.8 (Εξέλιξη Οικονομικού Αντικειμένου Πράξης).

	Εξάμηνο Χ		Σύνολο	
	Αρ. Έργων	Π/Υ	Αρ. Έργων	Π/Υ
Προς ένταξη ή χωρίς ενεργοποίηση				
Σύμφωνα με το σχεδιασμό έργα που υλοποιούνται χωρίς ουσιαστικές καθυστερήσεις.				
Με σχετικές καθυστερήσεις, χωρίς κίνδυνο μη υλοποίησής τους εκτός χρονικού πλαισίου.				
Με καθυστερήσεις έργα που έχουν πρακτικά σταματήσει σε κάποιο στάδιο μετά την ένταξή τους				
Σε κίνδυνο μη Ολοκλήρωσης έργα που κινδυνεύουν να μην υλοποιηθούν εντός χρονικού πλαισίου.				

3. Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Δράσης ενεργειών

Για κάθε έργο που παρουσιάζει (σημαντικές) καθυστερήσεις – ή σε κίνδυνο μη ολοκλήρωσης είναι σκόπιμο να υπάρχει ένα σύντομο Δελτίο Δράσης – βραχυπρόθεσμων ενεργειών. Τα δελτία αυτά συντάσσονται και αποτελούν μέρος της έκθεσης του κάθε Χωρικού Φορέα.

3.1. Δελτίο Δράσης Έργου

Συμπληρώνεται από τον Χωρικό Φορέα. Επαναλαμβάνεται για κάθε έργο που αφορά κατά την κρίση της Περιφερειακής Ομάδας.

Ημερομηνία Αναφοράς	(εξάμηνο παρακολούθησης)
A/A	
Τίτλος Έργου:	
Κωδικός MIS:	(εφόσον υπάρχει)
Περιγραφή αντικειμένου έργου και της εξέλιξης του.	

<i>(max: 1 000 χαρακτήρες)</i>	
Η περιγραφή του έργου προέρχεται από την Απόφαση ένταξης ή το ΤΔΕ και τα στοιχεία εξελίξης του από τις εκθέσεις των ΤΔΕ ή άλλες πληροφορίες που έχει συμπληρώσει ο Δικαιούχος.	
Κατηγορία Προβλήματος (σημειώνεται ότι είναι σχετικό)	Αδυναμία /Καθυστέρηση Ωρίμανσης Έργου από φορέα
	Αδυναμία προκήρυξης / ορισμού αναδόχου
	Ανάγκη αναπροσαρμογής έργου – επικαιροποίησης τεχνικών μελετών.
	Αδυναμία αδειοδότησης, ολοκλήρωσης πρώιμων διαδικασιών.
	Αδυναμία επίβλεψης του έργου.
	Απρόβλεπτα
	Άλλο
Περιγραφή προβλημάτων και ιστορικού τους:	
<i>(max: 1 500 χαρακτήρες)</i>	
Αναλυτική περιγραφή των προβλημάτων με παράθεση ενεργειών που έχουν γίνει, χρόνου τέλεσής τους, αποφάσεων ή πράξεων που έχουν υλοποιηθεί, κενών που προκύπτουν, τρέχουσας κατάστασης.	
Συστάσεις – ανάγκες και προγραμματισμός επόμενου βήματος:	
<i>(max: 1 500 χαρακτήρες)</i>	
Υπό μορφή bullets με χρονικό προσδιορισμό και αρμόδιο φορέα διεκπεραίωσης .	

3.2. Παρακολούθηση Τεχνικής Βοήθειας ΟΧΕ/ΒΑΑ.

α) Προτεινόμενα έργα και ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας

Παρουσιάζονται υπό μορφή πίνακα οι προτεινόμενες ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας. Συμπληρώνονται τα στοιχεία ή οι εκτιμήσεις που είναι διαθέσιμα. Οι προτάσεις πρέπει να έχουν συνάφεια με τα ζητήματα που παρουσιάστηκαν στα Δελτία Δράσης.

Τίτλος έργου / ενέργειας Τεχνικής Βοήθειας	Σχετιζόμενο έργο / έργα	Δικαιούχος / Ωφελούμενος	Τύπος	Κόστος	Πηγή Χρημ/σης	Διάρκεια (από – έως)

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

Το παραπάνω πρότυπο χρησιμοποιείται και για την καταγραφή των υλοποιημένων – υπό υλοποίηση έργων και ενεργειών τεχνικής βοήθειας που έχουν υλοποιηθεί ή υλοποιούνται.

Τίτλος έργου / ενέργειας Τεχνικής Βοήθειας	Σχετιζόμενο έργο / έργα	Δικαιούχος / Ωφελούμενος	Τύπος	Κόστος	Πηγή Χρημ/σης	Διάρκεια (από – έως)

3.3. Προτάσεις Υποστήριξης Διοικητικής Ικανότητας Δικαιούχων.

Περιγράφονται οι προτάσεις της Περιφέρειας σε σχέση με εντοπιζόμενα κενά και ανάγκες των δικαιούχων.

(max: 1 500 χαρακτήρες)

4.. Δείκτες

4.1. Δείκτες Παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και των επιπτώσεων της Στρατηγικής.

Παρουσιάζεται το σύνολο των δεικτών της Στρατηγικής. Για τους Προγραμματικούς Δείκτες, δηλαδή τους δείκτες που υπάρχουν και στο οικείο Περιφερειακό Πρόγραμμα, πηγή είναι το ΟΠΣ του ΕΣΠΑ. Αν υπάρχουν πρόσθετοι δείκτες, η πηγή τους καθορίζεται ανά περίπτωση σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στη Στρατηγική.

	ΔΕΙΚΤΗΣ 1	ΔΕΙΚΤΗΣ 2	ΔΕΙΚΤΗΣ 3	ΔΕΙΚΤΗΣ Χ
Τιμή Στόχος 2029				
Τιμή Ορόσημο 2024 (μόνο για εκροές)				
Τιμή βάσης (μόνο αποτελέσματα)				
Τρέχουσα τιμή				

Συμπληρώνεται ο παρακάτω πίνακας, ο οποίος μπορεί να παρουσιαστεί και υπό μορφή γραφήματος. Ο Πίνακας εμφανίζει τη συνολική τιμή από όλες τις Χωρικές Στρατηγικές ανά Ειδικό Στόχο του ΣΠ5, **δηλαδή ξεχωριστά για ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ.**

	Τιμή Τρέχουσας επίτευξης Δείκτη
2023	
2024	
2025	
2026	
2027	

Οδηγός Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027

2028	
2029	

4.1. Δείκτες Παρακολούθησης της υλοποίησης.

Δείκτης	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Αριθμός εκδηλώσεων διαβούλευσης							
Αριθμός Φορέων που συμμετείχαν στις διαδικασίες διαβούλευσης							
Αριθμός Δράσεων Στρατηγικής							
Αριθμός Σχεδιαζόμενων Έργων Στρατηγικής							
Προϋπολογισμός Δράσεων που αφορούν Πεδία Παρέμβασης για το Κλίμα							
Αριθμός προσκλήσεων Στρατηγικής							
Αριθμός ενταγμένων πράξεων προς αριθμό έργων που έχουν εξειδικευτεί							
Προϋπολογισμός ενταγμένων πράξεων προς προϋπολογισμό Στρατηγικής συνολικά και ανά Πεδίο Παρέμβασης							
Χρόνος μεταξύ Ένταξης Έργου – Ανάληψης Νομικών Δεσμεύσεων							
Δαπάνες προς προϋπολογισμό ενταγμένων πράξεων συνολικά, ανά έργο ή ανά Πεδίο Παρέμβασης							
Δαπάνες ΠΠ σχετικών με το Κλίμα / Σύνολο Δαπανών Στρατηγικής							
Έργα Τεχνικής Βοήθειας							
Αριθμός φορέων που συμμετείχαν σε δράσεις υποστήριξης της Διοικητικής Ικανότητας							

5. Διαβούλευση και Δημοσιότητα.

α) Διαβούλευση

Το τμήμα αυτό συμπληρώνεται κατά την πρώτη έκθεση περιλαμβάνοντας τις μέχρι τότε εγκεκριμένες στρατηγικές και ανανεώνεται μόνο αν υπάρχει κάποια νέα έγκριση ή επικαιροποίηση.

(max: 3000 χαρακτήρες)

β) Δημοσιότητα

Το τμήμα αυτό καταγράφει τις ενέργειες δημοσιότητας και προβολής της Στρατηγικής. Καταγράφονται εκδηλώσεις, έρευνες γνώμης – άποψης, συναντήσεις κ.ο.κ. Αναφέρονται οι ημερομηνίες, ο αριθμός των συμμετεχόντων και τα αποτελέσματα. Έμφαση δίνεται στην παρουσίαση προτάσεων που ενσωματώθηκαν στο σχεδιασμό.

(max: 5000 χαρακτήρες ανά στρατηγική)